

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno med tedni in prazniki.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 n, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 n. Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 304.
Dopolnje sprejema le oddane in zaščitne frankovane.
Rokopisov se ne vrata.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 4—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		v Jugoslaviji		v inozemstvu	
		v Ljubljani		po pošti	
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	...
6	...	60—	72—	108—	...
3	...	30—	36—	54—	...
1	...	10—	12—	18—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

„Edinost“ o ljubljanskih volitvah.

Tržaška »Edinost« je v četrtek priobčila ta-le članek:

Mi smo si postavili pravilo, da se ne vrtikamo v strankarska vrvenja v jugoslovenski državi. To pa ne le zato, ker smo državljani druge države, ampak tudi radi svojega lastnega položaja kot del skupnosti. Če bi se mi vrtikali v strankarska vrvenja soplemenjakov v sosedni državi, ne bi naša beseda nič koristila in bi kvečjemu le prilivali olje v plamen strankarskih bojov. Večali bi zlo, ne ga pa manjšali.

Tega pravila se držimo mi dosledno. O političnih dogodkih v Jugoslaviji poročamo le kot obveščevalci in si ne prisvajamo naloge sodnikov o programih in ciljih strank, ki se borijo med seboj. Tega pravila smo se držali tudi povodom sedanjih občinskih volitev v Ljubljani. Nobene besede nismo napisali, ki bi očitovala, da nam je na srcu zmagata te ali one stranke. Za nas je odločilno dejstvo, da so nam soplemenjaki vsi.

Vendar hočemo danes izpregovoriti nekoliko besed — sine ira et studio — o občinskih volitvah v Ljubljani. Sili nas k temu poseben razlog, ki pa ni v kakem zavzemanju za to ali ono stranko, ali v nasprotstvu napram kakšni stranki, marveč v izvestnih pojavih tekom volilne borbe, ki kažejo, da je vse politično življenje v Sloveniji nezdravo, bolno, okuženo. Na misli sta nam posebej dva pojavi: kako so se stranke in skupine razvrstile, in pa metode, ki so se porabljale v tem silnem volilnem boju.

Videli smo, da so se drug proti drugemu borili pristaši iste politične ideje. Demokrat je bil v srditem boju proti demokratu. Na drugi strani pa so se združili v zvezo pristaši strank ali struj, ki nimajo nič skupnega med seboj. Kako prihajajo v eno vrsto n. pr. Slovenska ljudska stranka, ki že radi koristi velike večine svojih pristašev mora braniti načelo zasebne lastnine, s komunisti, ki sicer včasih govorijo, da je bil Kristus prvi komunist, ki pa po svojem programu in po svojih ciljih odklanjajo krščanske ideje, ki smatrajo versko čuvstvenost kot največjo zapreko svojim stremljenjem in ki označujejo odpravo zasebne osebnosti kot kardinalno točko svojega programa? Isto velja v večji ali manjši meri za socialne demokrate glede njih zveze z narodno katoliško stranko. In s komunisti? V vseh ev-

ropskih državah se je odprl globoko prepad med socializmom in komunizmom. Prepadi, ki se po vseh pojavih in zlasti po pisavi obojestranskih glasil zdi — nepremostljiv.

Opo rekalo se nam bo, da je bila ta zveza sklenjena le za določen, konkreten slučaj. Tudi ta izgovor ne opravičuje dejstva. Čeprav je res, da je občinski zastop upravnica in ne politična korporacija, je pa na drugi strani zopet res, da ima ta zastop reševati tudi vprašanja, spriču katerih morajo stranke ali struje zastopati svoje kulturno naziranje in politično prepričanje. Naj navedemo n. pr. vprašanje šolstva in občini. Tu morajo priti taki zavezniški v navskrižje med seboj, če se nočejo izneveriti svojim načelom, če nočejo zatajiti svojih ciljev! Pa je še nekaj drugega tu vmes. Jugoslavija ima sedaj svojo vladno krizo in vse kaže, da utegne priti vlada, ki se bo opirala na drugačno razvrstitev strank. Mogel bi nastati čuden položaj, da bi si stranke, ki so si zavezničke v občinskem svetu, s svojim stališčem napram novemu režimu stale nasproti kot najhujše sovražnice! Ali bo tako stanje zdravo?

Socialisti nam utegnejo oporekati, da so vstopili v to zvezo le z ozirom na lokalne razmere brez vsake škode za svoja načela in svoj program. Tudi ta izgovor ne velja, ker mu jemlje veljavo zgodovina iste jugoslovanske socialne demokracije. Kolikokrat smo mi tržaški Slovenci povodom volitev vabili slovenske socialne demokrate, naj bi z ozirom na naše posebne lokalne razmere in na korist obeh strani sodelovali z nami vsaj paralelno. Odklonili so vsakokrat z vso odločnostjo. Pa tudi vsako sodelovanje na kulturnem polju so odklanjali naravnost trmasto, naglašajoč, da oni še po svojem programu in svojih ciljih ne morejo stopati v stike z nobeno drugo stranko! In sedaj so stopili v Ljubljani v zvezo s stranko, ki so v navzkrižju z njo po vsem svojem političnem in kulturnem naziranju!

Sedaj pa še k metodam, ki so se porabljale povodom ljubljanskega volilnega boja. Le z žalostjo v srcu smo bili priče, ne le izbruhov strankarske strasti, ampak tudi gnusnih osebnih napadov. In tudi napadov na osebe, ki bi jih radi njihovi neoporečnih zaslug za napredek naroda in za javno blaginjo moral spoštovati tudi političen nasprotnik. Poglejmo le

n. pr. dr. Tavčarja. Mož je to, ki je z vsem delovanjem dolgega svojega življenja globoko posegel v življenje naroda kot politik, kot literat, kot ljubljanski župan in kot dobrotnik vsega narodnega snovanja in še posebej učeče se mladine. Tudi iz ust njegovih političnih nasprotnikov smo večkrat čuli zatrdilo, da ga spoštujejo kot velikega poštenjaka. In ure tega moža, s tako minulostjo, so v volilnem boju iz same strankarske strasti vlačili neusmiljeno po blatu! Potem si lahko mislimo, kako je letelo blato na druge.

Ravnokar so nam dali Angleži, ki so politično in ustavno najzrelejši narod na svetu, sijajen vzgled, kako treba govoriti volilno borbo. Nad 15 milijonov volilcev je bilo v volilnem boju in vendar brez tistih pojavov, kakor smo jih videli v Ljubljani. Dostojanstveno so bili borbo za svoja naziranja. Vodili so borbo v oblikah, dostojnih kulturnega in politično zrelega naroda.

To so tisti žalostni pojavi, ki smo jih hoteli obsoditi in ki kažejo, kako bolno je politično življenje v Sloveniji. Treba je začeti z zdravljenjem. Tega dela naj se lotijo vsi, ki so res blage volje! Stranke naj le bodo. Morajo biti. Potrebne so. Kajti brez političnega in kulturnega diferenciranja ni razvoja in napredka. Samo da to diferenciranje ne sme iti predaleč, se ne sme prevreči v nezmišleno cepljenje v strančice, struje in klike. Za zdravo politično življenje so potrebne velike stranke z jasno določenimi programi, ki bodo nastopale druga proti drugi z odprtim vizirjem, vso lojalnostjo in medsebojnim spoštovanjem! Ker le tako je možno res lojalno sodelovanje od stranke do stranke. Šele potem, ko bodo vse stranke, kraj vseh političnih in kulturnih razlik, v službi stvarni skupnosti, potem šele bodo imeli v Sloveniji res zdravo politično življenje.

PISMO IZ PRAGE.

PRORAČUNSKA RAZPRAVA. — ZAKON V POMOČ URADNIKOM. — NEMŠKA PARLAMENTARNA ZVEZA RAZBITA. — NEMŠKE PROTIDRŽAVNE IZJAVE. — NARODNO GIBANJE NA MORAVSKEM.

8. decembra

zakon v varstvo najemnikov, ki izgubi svojo veljavo koncem aprila.

V nemškem političnem taboru je prišlo do pričakovane razhoda »nemške parlamentarne zveze«. Takoj od njene ustanovitve dalje ni bilo v njej enotnega naziranja glede taktike. Nemške stranke vztrajajo pri samoodločbi, s katero razumejo odtrgavanje pomembnih delov od Češkoslovaške države, posebno od Čehov. S tem programom soglašajo sicer vse nemške stranke, toda večina nemškega političnega tabora se zaveda neuspešnosti tega cilja. Razsodnejšim nemškim politikom je jasno, da zunanja situacija ne nudi upanja na nikak nagli preobrat, pred očmi imajo pa tudi važno dejstvo, da notranja konsolidacija Č. S. R. zelo uspešno napreduje. V zaključni seji je izjavil dr. Lodgman, da nemško nacionalni klub izstopa iz zveze in si pridržuje popolno samostojnost. Sprejet ni bil niti predlog, da bi se vršila konferenca predsednikov posameznih nemško - meščanskih skupin, ker so se tudi ostali klubi izrekli za popolno svobodo svoje taktike.

Odločilni moment za razpad zveze so tvorili nedavni shodi nemško - nacionalne in nemško - socialne

stranke, na katerih se je ustanovilo »bojno združenje« in se je razglasilo za cilj vsenemške politike uničenje čsl. države, ki je po njihovem mnenju edini predpogoj za izboljšanje situacije čeških Nemcev. V tem smislu se je izrazil tudi vodja nemških nacionalcev in posebej čelga »bojovnega združenja« dr. Lodgman, ki je v parlamentu naravnost označil velicizdajo za najvišjo narodno dolžnost Nemcev. Ta očitna prijava protidržavne politike je vplivala zelo neugodno na one umerjene nemške stranke, katere so izprevideli, da more slediti protidržavnemu nastopanju nemških strank s strani čeških strank samo odločno odklonilen odgovor na vse poskuse za češko-nemško zblizanje. Nemški agrarci, krščanski socialci in zlasti mala toda vplivna skupina nemških svobodomiselnih demokratov (to so ponajveč Židje) vidijo v izjavah predstavnikov »bojnega združenja« skrajno netaktilni nastop, ki odkriva prave nemške cilje, in se zato zavedajo, da se na tak način samo otežkoča pozicija teh nemških strank, ki zasledujejo isto, toda na zvit in zastrt način.

Pravi vzrok odhoda radikalnih strank je spoznanje, da zveza v svoji celoti ne bi mogla izvrševati Lodgmanove politike in da bi politika zveze mogla biti samo kompromisna. Radikalne stranke so hotele dobiti proste roke in govori se tudi o tem, da so si hotele razdeliti vloge. To je analogični slučaj, kakor oni, v katerem je dr. Medinger iz taktičnih razlogov izstopil iz stranke nemških nacionalcev, da bi mu članstvo v njej ne škodovalo v evropski javnosti, posebej v Društvu narodov, kot eksponentu tako izrazito protidržavne stranke.

Varal bi se pa, kdor bi domneval, da se je nemška pozicija po razbitju zveze poslabšala, kajti ne smemo pozabiti, da se nemške stranke pri nacionalnih zadevah in interesih zopet vselej snidejo. To stanje pa ne bo trajalo dolgo, kajti že sedaj se išče oblika za novo sodelovanje. Češke stranke so prepričane, da ni nikakega povišja, da bi se moglo misliti na nagli preobrat nemških političnih strank napram parlamentarni večini in zlasti napram državi sami, radi tega so se postavile na čakajoče stališče. Vodilni možje v čeških koalicijskih strankah, katerih složno sodelovanje je mnogo pomagalo, da se je razvil nemški tabor, so prepričani, da do kakega pogajanja z Nemci v smislu njihovih zahtev sploh ne

Milica Janković:

Zapiski v naglici.

(Iz knjige »Težka leta«.)

(Konec.)

— Res je dober — rekla je ona. Prišel je, da pobere volno. Tiplje po blazinih ter vpraša: Kaj je to? — Volna. — Ne, to ni volna, to je bombaž — pravi on. — Ne vem, kako se pri vas imenuje to, — sem rekla jaz. — Kaj pa je to — vpraša udarjajoč z roko po slamnjah polnih volne. — Saj vidite sami. — To je slama — pravi on. Tu bombaž, tu slama, volne ni. Z Bogom. — Z Bogom — pravim jaz in ne verujem. Tresem se vsa, da se povrne in se mi naroga za mojo lahkovernost.

Druga dne greva sestra in jaz kopat se. Da se zdravim vsaj dokler robujem. Bog, kolike krasote! Cvelo je salno drevje in okrasilo kopališče kakor nevesto, slavci pojejo neko pesem, ki je tako lepa kakor pesem o svobodi.

Pred kopališčem dobiva starega moža s sivo brado. Zelo je podoben Tolstemu — seveda samo po zunajnosti.

Zaposlen je. Iznaša mokre rogove, da se suše.

— Kopajo se oni, morate počakati! — nam pravi. Medve čakava. Navadili smo se že. Ne, to ni res, baš to je hudo, da čakamo, a se ne moremo privaditi. Po petnajstih minutah pride eden. Midve vprašava: Koliko jih je še? Notri ni nobenega več pa so še trije; naročili so, pa niso še prišli.

Medve protestirava: Sami so napisali razpored in po tem razporedu je sedaj vrsta za žene. Pa pride starcu ideja: Grem, da vidim, morebiti so odšli. Poprašam, če morete najprej ve.

— Povejte jim, da je sedaj čas za žene in da je to po njihovem razporedu.

On odhiti, dasi je star. Vrnil se je takoj smeje. — Srečal sem jih, gredo. Pravim jim: Hočete prej vi, ali naj pustim gospe, ki čakajo že dolgo?

— Koliko je gospa — vprašajo oni.

— Dve. — Eh, zakaj ne tri? Ker sta samo dve, naj pa čakata. Če bi bile tri, kopali bi se skupaj.

— Živina! —

Medve se treseva od jeze in se smejeva nervozno. Pogovarjaja se, kaj jim rečeva po nemški, če naju nagovore.

— Evo jih, zdaj gredo po brez razvzdol — pravi moža sedla in jaz vidim, da je pobledela. Prevzela naju je neka strašna resnost. Nastala je od straha in mrznje.

Resno gredo. Med njimi je njihov doktor, mlad črnkast človek, o katerem pravijo, da je lep, ker ima kodraste lase in vselej tako svežo rdečico na licih, da mu, kakor pripoveduje njegova stanodajalka, ostaja celo na blazinah nekaj rožnatega tona. Pozdravlja nas kakor bi bil žalosten, medve mu odzdravlja žalostni.

— Kje si, srbska svoboda, da se razkričimo na krivico, da zmerjamo one, kateri zaslužijo in one, ki ne zaslužijo? Veter piha. Medve čakava zunaj na klopi pod pomladanskim nebom.

Naj se vrnemo na naše brdo, ne da bi se okopali, to bi nama bilo še huje. Oni notri pojejo. Iz bazena se čuje ven njihov govor, a od zunaj na vznožje ne. Lepo pojejo, ubrano. Nehote se zaslišiš, dvigneš glavo, domisliš se in se vprašaš: Kje so sedaj naši najmilejši? Pojó li včas? Starec teče, da prinese iz svoje hiše otirače, gospodje oficirji nimajo, s čim bi se obrisali.

Nekateri psi se vrste okoli naših nog. Laskajo se, a jaz jih nečem niti videti. Zasovražila sem to žival, odkar sem videla, da jo oni imajo rajši nego ljudi in da vržejo hrano prej sitim psom nego lačnemu ujetniku, ki jim služi.

Starec pride. Približava se mu in ž njim nekaj meščarstva: dajeva mu nekaj v pest ter ga šepetaje prosi, da nama izprazni bazen, v katerem se jih je kopalo še četrto samo v tem času, ko sva medve čakali. To je malo riskirano, ker bazen je velik: voda ne teče naglo, kopali se bodeva v napol prazenem pa nič zato. Srečali sva vojaka, ki je nesel tri pare čevljev, svetlih kakor nov fižaker. Ogne se nama s pota in nas pozdravlja spoštljivo.

— Evo olikanega človeka — rečeva medve.

— Če bi bili vsi taki, bi ne bilo vojne, smeje se starec brez zob in bela brada se mu trese.

— Spustil je vodo. Oni so to čutili s strahom sva čuli, kako je rekel doktor:

— Zakaj pa izpraznjuješ vodo, striček? —

— Rekla mi je ta bolna gospa, boji se kopati v globoki vodi. —

— Kaj? da utone? —

— Da. —

Medve se tiho smejeva. Saj striček dobro ve, da medve plavava po bazenu kakor ribi. Uh, kako dolgo se oblačijo. Medve počakava. Voda klokoče in izginja. Naposled evo jih v predsohl, ogledavajo se, gladijo se po lasih in odhajajo. Nihče ni pozdravil. Gospod doktor je gotovo užaljen, ker se nisva hoteli kopati v vodi, v kateri so se kopali oni. Saj ni mogel slišati, kako sva se s sestro domenili, da mu odgovoriva: Aber Herr Doctor! — če naju pokara, zakaj sva dali izpustiti vodo.

Šli so. Brez sledu. Naposled sva tudi medve stopili v mračno kopališče, skoraj v prazen bazen. Starec je odšel, da pokliče še nekatere gospe. Med tem ko smo se kopale, je pravila neka gospodinja, kako je včeraj šla točno ob uri, ki je naznačena za žene, v kabino, slekla se in hotela v vodo, ko priteče striček in zavpije: Takoj ven, takoj! Kopala se bo žandarmerija.

Obkleka se je naglo in odšla neokopana.

Pa pravijo: česa jim manjka? No to se morda malenkosti. N. B.

more priti in da je zlasti izločena vsaka njihova udeležba v vladi. Razmerje med Čehi in Nemci pri nas bo stvar daljšega razvoja in bo napredovalo le počasi. Vsa češka javnost želi, da bi vlada ne glede na nemške stranke izvajala dogradbo države v narodnem duhu, kakor to sicer tudi velevali po naši ustavi dani zakoni.

Poslednji čas se med nami zlasti na Moravskem širi narodno gibanje, katero se pomotoma identificira s fašizmom. To gibanje so pričeli nekateri inteligentje različnih političnih strank v marcu 1921. v obrambo proti vsem življenju, ki so nasprotni državi in narodu, ter proti destruk-

tivnim strankam. Gibanje ima nalogo, da se razširi in oživi narodna misel v vseh narodnih vrstah. Nikakor pa nima namena, da bi se pretvorilo v kako novo politično stranko, marveč hoče ostati samo korektiv političnih strank. S fašizmom nima nič skupnega, razven boja proti vsakemu tujemu vplivu na politiko naroda. Narodno misel hoče vrniti ljudskim vrstam evolutivno in nikakor ne nasilno. Gibanje je zelo razširjeno med manjšinami, v Sokolstvu in v pevskih društvih. Nepriznava naglo se poslednji čas širi na Moravskem.

J. K. S.

Borba v demokratskem klubu med Davidovičev in Pribečevičev skupino.

PIROVA ZMAGA PRIBIČEVIČA. — DAVIDOVIČ ODLOŽIL MESTO PREDSEDNIKA IN NADALJUJE AKCIJO ZA SPORAZUM S HRVATI

— Beograd, 9. decembra (Izv.) V četrti 7. t. m. dopoldne ob 11. je bila zaključena politična debata v demokratskem klubu. Resolucijski odbor, ki je razpravljal o vsebini resolucij od 7. zjutraj do 11. dopoldne, je predložil plenumu tole resolucijo:

»Klub poslancev demokratske stranke je na sedaj dne 6. in 7. decembra 1922 čel poročilo predsednika kluba g. Ljube Davidoviča o razgovorih z različnimi političnimi skupinami, med drugim tudi s Hrvatskim blokom.

Ugotovil je, da se ni niti trenutek pri vseh teh razgovorih zapustil program demokratske stranke in temeljna podlaga vidovdanske ustave. Klub se je dalje uveril, da so ti razgovori stvarno že prenehali. Radi tega je sklenil z ozirom na novi položaj, ki je nastal z demisijsko vlado, da se razgovori vodijo le z onimi parlamentarnimi skupinami, ki jemljejo za podlago vidovdanske ustave in sicer v smislu sklepov kongresa demokratske stranke z dne 30. oktobra 1921.

Pred glasovanjem o resoluciji je vladala v klubu velika napetost. Ljuba Davidovič je vstal in kratko kategorično izjavil, da odlega mesto predsednika in vsa mesta v klubu ter da ostaja v klubu kot navaden redov.

Klub je na to prešel na glasovanje o resoluciji. Za gorenjo resolucijo je glasovalo 42 poslancev, proti resoluciji 30. Trije poslanci so se glasovanja vzdržali; enajst poslancev pa je bilo odsotnih.

— Beograd, 9. dec. (Izv.) Rezultati velike politične debate v demokratskem klubu zanimajo beogradsko politično javnost in parlamentarne kroge. Pred vsem ugotavljajo, da je Ljuba Davidovič z veliko odločnostjo in konsekvenco vztrajal na branju svoje politične cilje, ki so na splošno dobro državi in narodu. Vsi so uverjeni, da Ljuba Davidovič vztrajno in jasno nadaljuje započeto akcijo. Skupina Ljube Davidoviča je klub temu, da je proti resoluciji kluba glasovalo le 30 poslancev, še vedno močnejša in krenkejša, kakor pa Pribečevičeva. Za politiko Ljube Davidoviča so tudi oni trije poslanci, ki so se glasovanja vzdržali. Onih enajst odsotnih poslancev pa sedaj izjavlja, da so na strani Ljube Davidoviča.

Zelo značilna je izjava Ljube Davidoviča, ki jo je dal uredniku beogradskih »Novosti«. Ljuba Davidovič je izjavil glede položaja v demokratskem klubu, da smatra za svojo dolžnost v interesu stranke pokazati, da prevzemajo popolno odgovornost za vse posledice, ki nastanejo za državo in stranko, oni ljudje, ki so prevzeli vodstvo. »Kot prostak — je dejal — v stranki imam pravico nadaljevati akcijo za zblizanje Hrvatov in Srbov, ker sem prepričan, da je to zblizanje ne samo v korist Srbov in Hrvatov, nego v korist državi. Samo na tej podlagi je mogoča stabilizacija naše države na znotraj in njena okrepitev na zunanji. Da je moje stališče pravilno sem prepričan. Prepričan sem v končni uspeh zblizanja Hrvatov in Srbov.

Izjava Ljube Davidoviča, ki končuje s tem, da je pričakovati, da v kratkem pride Hrvatski blok v Beograd, je v vseh parlamentarnih krogih vzbudila velik vtisk. Poleg tega pa beogradske »Novosti« javišajo iz Zagreba, da je tudi tam izjava napravila na Hrvatski blok globok vtisk. »Novosti« so Davidovičovo izjavo afiširale na okno kavarne »Moskva«.

— Beograd, 9. dec. (Izv.) Zagrebški dopisnik »Novosti« javlja, da je našel nastop Ljube Davidoviča v krogih hrvatskega bloka največje odobravanje in da je izjava Ljube Davidoviča napravila na Hrvatski blok najugodnejši vtisk. To izjavljata tako Radić, kakor tudi dr. Lorković. Včeraj je imel Hrvatski blok daljšo konferenco o politični situaciji ter so bili storjeni važni sklepi. Odposlano je bilo posebno pismo Ljubi Davidoviču. Hrvatski blok smatra za svojo dolžnost započeto ak-

Vodja komunističnega gibanja o komunizmu.

Najmarkantnejša oseba in glava ruske socialne revolucije Ljenuin, o katerem so časopisi poročali, da je nevarno bolan in da se je odpovedal vsakemu delu na političnem polju, je, kot izgleda, še vedno zdrav in je celo priredil te dni v Kremliju na čast delegatov IV. kongresa komunistične internacionale svečan banket, ki se ga je udeležilo nad 500 delegatov in boljševiških prvakov. Ob tej priliki je Ljenuin obširno govoril o sedanjem političnem položaju, posebno pažno pa je posvetil komunizmu. Iz njegovega govora posnamemo nastopna za ruske razmere zanimiva izvajanja.

Prva in glavna naloga vseh komunistov na svetu, je dejal Ljenuin, je propaganda sovjetske republike. Treba je prepričati vse delavce, da se sovjetska vlada v Rusiji nikakor ni izneverila ideji komunizma, da se ni »oburžavila«, kot mislijo njeni dozdnevni pristaši iz buržuazijskega tabora. Sovjetska vlada še vedno drži v rokah svetilnik svetovne revolucije in njen ideal se ni izpremenil niti za las. Ruska sovjetska vlada lahko gre in bo tudi šla na vsakovrstne kompromise s svojo komunistično vestjo, vsem pa naj bo znano, da je to le taktična poteza. Če se začasno umikamo, se godi to samo za to, da ohranimo silo do onega trenutka, ko bo trobentača zatrobil napad. Naj nikar ne vznemirja inozemske tovariše nova ekonomična politika, razuzdanost buržuazije po mestih, dozdevni vpliv pristašev nove politike in strokovnjakov v državni upravi. S tem buržuazija vara sama sebe, to je ples na žrelu ognjenika. Naj se vesele, če jim ugaja, naj plešejo, če jih ples veseli. Razredna strahovlada je začasno utihnila v notranjosti države, s tem smo dovolili ostanom buržuazije in kmetskim bogatašem, da si oddahnejo. Nas niti najmanj ne vznemirja naša bodočnost v Rusiji. Kar se tiče sovjetske vlade v Rusiji smo popolnoma brez skrbi, kajti ona je ob svoji peti obletnici krepka kot skala, skrbi nas samo položaj zunaj Rusije. Socialna revolucija v Evropi se je zadržala. Sovjetska vlada pod nobenim pogojem ne odda oblasti iz svojih rok. Ona bo šla s popolno potrpežljivostjo na vsakovrstno popuščanje svetovnemu kapitalu in bo čakala usodepolnega dne, ki bo nastopil za stari svet.

Naloga naših inozemskih tovarišev obstoji v tem, da pospeše proces razkrajanja in sledečega mu izbruh revolucionije v državah zapadne Evrope. Ne smemo biti naivni in zatiskati oči tam, kjer morajo biti odprte. Da, v zadnjem času je začelo pešati med inozemskimi delavstvom zaupanje do sovjetske vlade, to pa se je zgodilo predvsem radi nove ekonomske politike. Čim dalje bolj glasno se čujejo glasovi, češ, da je sovjetska vlada doživela popoln neuspeh in dokazala tako pogubo svojih idej. Še več: Zlobna agitacija socialistov-izdajalcev II. in III. pol internacionale je šla v mnogih slučajih tako daleč, da smatrajo nas komuniste za podrepanke buržuazije.

Tovariši, kadar se vrnete domov, povejte v mojem imenu vsem zavednim delavcem, da je to gusno obkroževanje in podla laž. Mi nismo izpremenili svoje politične smeri, ki nas vodi k svetovni socialni revoluciji. Končno je Ljenuin govoril o takozvanih tepcih, ki so bolj nevarni kot sovražniki. To so po njegovem mišljenju »Smjenovljenci«, t. j. ljudje, ki res ali pa nalašč verujejo, da sovjetska vlada evolucijonira v smeri buržuazne republike. Seveda, je dejal Ljenuin, nam je vseeno, kaj mislijo o nas ti ljudje, vendar pa je nesporna nevarnost njihova agitacija v inozemstvu. Smjenovljenci imajo svojo dobro in slabo stran. Mislim tu o koristi in škodi, ki nam jo povzročajo. Propaganda sovjetske Rusije s pomočjo ljudi, kot je n. pr. francoski meščan Errio, je nam dobrodošla. Medtem ko reklamira sovjetsko republiko v inozemstvu Errio, ne pozablja naglašati, da sovjetski hudič ni tako strašen, kot ga slikajo in da v Moskvi sede sami miroljubni buržuji. Takli komplimenti, ki jih stresa Errio in njemu podobni, ovirajo naše delovanje v inozemstvu. Ugled naše vlade med delavstvom pada in to je velika nevarnost, ki preti našemu delu. Člani internacionale, ki nam pomagajo, s tem olajšujejo tudi svojo nalogo. Vedno in povsod je treba razkrinkovati izdajalsko delovanje naših dozdevnih prijateljev in kričati na ves glas, da je naloga sovjetske vlade ostala ista, kot je bila poprej.

50-LETNICA „GLASBENE MATICE“.

Dne 25. septembra 1922 je preteklo 50 let, odkar je ustanovila v Ljubljani pešiča navdušenih rodoljubov »Glasbena Matica« z namenom, »da vzraste do sedaj pogrešana slovenska glasbena literatura«.

Iz skromnih početkov, se je razvilo vsestransko delovanje »Glasbene Matice« v mogočen kulturni faktor, ki ima za razvoj slovenske glasbe brez dvoma največje zasluge.

50letnico svojega obstoja hoče proslaviti »Glasbena Matica« s skromno kulturno slavnostjo po sledeče mreži:

I. V petek, dne 15. decembra 1922. ob 20. zvečer se vrši v dvorani Filharmonične družbe predavanje dvornega svetnika in znanega glasbenega zgodovinarja dr. Josipa Mantuanija z naslovom: »Delovanje »Glasbene Matice« in njen pomen za razvoj slovenske glasbe.

II. V soboto, dne 16. decembra 1922 ob 20. zvečer v dvorani hotela »Union« sinfonični koncert orkestralnega društva »Glasbene Matice« s sodelovanjem orkestra Narodnega

gledališča v Ljubljani, pod vodstvom kons. prof. g. Karla Jeraja.

III. V nedeljo, dne 17. decembra: a) Dopoldne ob 10. izredni občni zbor »Glasbene Matice« v dvorani Filharmonične družbe.

b) Popoldne ob 16. vokalni koncert pevskega zbora »Glasbene Matice« pod osebnim vodstvom kons. ravnatelja g. Mateja Hubada. Pri koncertu sodelujejo: ga. Dana Golia-Koblerjeva, ga. Pavla Lovsetova in g. Julij Betetto.

c) Zvečer ob 20. komerz v dvorani Filharmonične družbe.

Temu glavnemu sporodu bo sledila v naslednjih dneh produkcija gošencev konservatorija »Glasbene Matice«.

Odbor »Glasbene Matice« v Ljubljani naznanja naši javnosti proslavo svoje 50letnice z iskreno željo, da se občinstvo v obilnem številu odzove povabilu, poseti vse slavnostne prireditve in tako moralno podpre »Glasbena Matica« za nadaljnjo kulturno delovanje v proslavi glasbene umetnosti.

Odbor »Glasbene Matice« v Ljubljani.

Dr. Viljem Krejčl, tajnik.

Dr. Vladimir Ravnihar, predsednik.

ANGLEŠKI PRITISK.

9. decembra.

Angleško časopisje izvaja soglasno, da mora sestanek v Londonu dati pozitivne rezultate. Ako ne pride na londonskem zborovanju do sporazuma, potem ni treba misliti na bruselsko konferenco. Prišel je odločen moment za rešitev reparacijskega vprašanja. Te dni se mora dognati, ali se zavezniki strinja v temeljni točki gledé gospodarske in politične stabilnosti Evrope. Vmes doni glas ameriškega poslanika Harveya, ki pravi, da je prišel trenutek težke odločitve. Vsemu svetu preti nevarnost, in ako konferenca ministrskih predsednikov ne doseže uravnave reparacijskega problema, ne vem, kdo bi mogel evropski kontinent obvarovati pred propastjo. Tako sodi Harvey.

Angleški listi se obračajo dobrohotno do Francije, da bi ubrala pot, ki privede zaveznike in Nemčijo na uglejane torišče, na katerem bo končno mogoče, da pride Francija do pravičnega plačila in se odstrani za vselej z reparacijskim vprašanjem doslej tako tesno združena nevarnost za konflikte, ki bi imeli lahko usodepolne posledice. Pri tem poudarjajo, da ni dvoma, da Nemčija lahko plača, toda za to se gre, da se stori vse potrebno, da bo plačala. Res je, da so nemški industrijalci obogateli, res je pa zajedno tudi, da je država obubožala in oslabela ter da z oslabelejšo in revščino naraščajo socialni nered. Z nadaljevanjem groženj bi bilo le še huje in zato je absolutno potrebno, da se zavezniki vzdržijo vseh ostrih odredb, kakršne bi bile sankcije, ki bi prav gotovo strnile vse nemške stranke v enotno fronto, katere bi bila pomešana tudi s silami ruskega boljševizma. Anglija ne more slediti Franciji na pot sankcij. Ako bi Bonar Law stopil to stvarno na francosko stran, bi ostal v poslanski zbornici v manjšini. »Westminster Gazette« meni, da bi se mogla Anglija udeležiti tudi najetja posojil za Nemčijo, s katerim bi se pokrile najnujnejše francoske potrebščine, seveda pod pogojem, da opusti svoj sankcijski načrt. Ako pa bi vstrajala pri njem, bi ostala osamljena. Kakor je razvidno iz zadnjih Mussolinijevih izjav, tudi Italija ne stoji povsem na francoskem stališču, dasi se je Mussolini še nedavno zelo ostro izrekel proti Nemčiji.

Nemški listi so, umevno, tudi prenapolnjeni s članki o reparacijah. Nbroj misli in presodb. Berlinska »Die Zeit« izjavlja, da čuti nemška vlada potrebo, da računa s položajem potom aktivnega postopanja. Gre za načrt, da se pridobije nemške gospodarske moči za skupno delovanje s Francijo v svrhu določitve in ureditve odškodninske vsote ter preskrbe sredstev za obe državi, to je, da hoče Nemčija dobiti inozemsko posojilo v višini dvajset milijonov zlatih mark, ki se imajo porabiti deloma za izplačilo reparacij Franciji in deloma za stabilizacijo nemške marke.

Morda je to pot na nemški strani več resnosti in več dobre volje, da stopimo k uspešnemu delu, kakor je bilo doslej. Položaj pa je še silno zapleten, in ne more se slutiti, kak bo rezultat londonske konference, ki se pričinja danes. Angleška vlada želi ameriške soudeležbe, da bi se stvar lažje spravila v povoljni tir. V Londonu so sedaj kar trije ameriški poslanci in predsednik Harding je te dni znova obljubil Evropi ameriško pomoč!

Spominjajte se

Družbe sv. Cirila in Metoda!

Politične vesti.

— Mladinski manevri. Današnje »Jutro« priobčuje iz Beograda tole vest: »Ljubljanski zajedniški so poslali posredovalca k radikalni stranki s ponudbo, da so radi pripravljeni odstopiti od zahteve jedinstvene slovenske oblasti in sploh revizijske ustave, ako se jih sprejme v srbsko radikalno stranko. Posredovalec je dobil odgovor, da je radikalna stranka pripravljena akceptirati gospode okrog »Naroda«, če se otresejo narodnih socialistov in odrečejo idejam zagrebškega kongresa.« — Tej vesti se že na prvi pogled vidi, da je tendenciozno zlagana. »Jugoslovenska zajednica« se ni nikdar ponujala, da bi jo sprejeli v radikalno stranko še manj pa, da bi bila pripravljena odstopiti od svoje zahteve, da se Slovenija ne razkosa. Ker ni stavila radikalnem nobene ponudbe, tudi radikalci niso mogli obljubljati sprejema pod pogojem, da se »Jugoslovenska zajednica« otrese narodnih socialistov in odreče idejam zagrebškega kongresa. Značilno je, da hočejo mladini »Jugoslovenski zajednici« podtakniti težnje, ki jih zasledujejo sami. Javna tajnost je namreč, da bi se Pribečevič - Žerjavova skupina, ako bi prišlo do razkola v demokratskem klubu, rada pridružila radikalcem. V tem vprašanju piše beogradski »Balkan«: »Javljala se sedaj vprašanje, kakošni stališče bo zavzela v parlamentu Pribečevič - Žerjavova skupina, ako bi prišlo do razkola med demokratami. Za ta slučaj bi se ta skupina, kakor se zdi, rada fuzionirala z radikalci. Sodeč po gotovih okolištinah, pa prevladuje mnenje, da se radikalci, če tudi sta obe skupini sedaj politično čvrsto vezani, ne žele na ta način spojit v koalicio s Pribečevičevsko skupino.« — Iz te »Balkanove« ugotovitve je razvidno, da se Pribečevič - Žerjavova skupina pač ponuja radikalcem, da pa ti nočejo ničesar slišati o njenem sprejemu v svoj klub in v svojo stranko, dasi vežejo Pribečevič - Žerjavovce iste politične vezi. Zato postavljajo mladini sami sebe v kaj čudno luč, ako z vso resnostjo zatrjujejo, da so radikalci pripravljeni pod gotovimi pogoji naravnost z odprtimi rokami sprejeti v svojo sredo, to je v svojo stranko — »Jugoslovensko zajednico«.

— Avdijsenca. Iz Beograda javljajo: Včeraj je Nj. Vel. kralj Aleksander I. sprejel v daljši avdijski zunanega ministra dr. Niničiča, ki je izčrpo poročil o svojem delovanju na lausanski konferenci in o sestanku z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem.

— Zahvala Prekmurcev zunanemu ministru. Iz Beograda javljajo, da so Prekmurci brzojavno izrekli zahvalo zunanemu ministru dr. Niničiču, ki je z vso odločnostjo znal braniti interese Prekmurcev povodom razmejitve med Madžarsko in Jugoslavijo.

— Dr. Wilanova spomenica. Posl. dr. Wilan je imel, kakor znano, pred kratkim obširen govor z ministrskim predsednikom Mussolinijem, kateremu je obljubil, da predloži spomenico, vsebujočo želje Julijskih Jugoslovenov. Dr. Wilan je to sedaj storil. Spomenica temelji na nastopnih glavnih točkah: 1. Jugosloveni se odločno branijo vsakega raznarodovanja; 2. Jugosloveni zahtevajo, da se z njimi postopa enako kakor z drugimi državljani, in sicer glede javne uprave in glede justice; 3. Jugoslovenov se ne sme smatrati za tuje ali celo za nasprotnike italijanskega naroda in tudi ne za oviro v morebitnih mednarodnih konfliktih; 4. zahtevajo izplačilo vojnih odškodnin; 5. Jugoslovenski jezik se ima rabiti v vseh javnih

Spominjajte se

»DRUŠTVA SLEPIN«

Ljubljana, Vollova 12.

uradih in uporabljati se sme tudi v nadpisih nad trgovinami; 6. vrne naj se šolska avtonomija in po jugoslovenskih šolah ima biti učni jezik jugoslovenski, potreba pa je tudi pouka italijanskega jezika; 7. jugoslovenski naborniki naj se izvezbajo kar le mogoče doma v Juljski Benečiji in njihovi častniki naj poznajo zadosti njihov jezik; 8. obdrže naj se zakoni glede društev in preneha naj vsako preganjanje telovadnega društva »Sokola«; 9. Jugoslovenci zahtevajo, da ostanejo njihova krajevna imena ter se kar najbolje varujejo njihovi etnični in moralni interesi; 10. vrnejo naj se nemudoma vsa zasedena poslopja; obnove naj se razpuščeni občinski zastopi. Slede še številne podrobnosti.

— Sporazum glede dveh velikih županov. Po vladnem načrtu se ima država razdeliti, kakor znano na 33 oblasti. Treba je torej imenovati 33 velikih županov. Toda demokrati in radikalci se glede kandidatov, kakor smo že poročali absolutno ne morejo zjediniti. Med vladnimi strankami je došlo do sporazuma samo glede dveh velikih županov, glede ljubljanskega in mariborskega. O tem piše demokratiški »Novi list«. Pravi, da so se v Beogradu demokrati in Samostojni kmetje sporazumeli na ta način, da dobe velikega župana za ljubljansko oblast demokrati, velikega župana za mariborsko oblast pa Samostojni kmetje. Najresnejši kandidat za mesto velikega župana v Ljubljani je sedanji podpredsednik dr. Vilko Baltić, v mariborski oblasti pa bo imenovan za velikega župana kandidat Samostojne kmetijske stranke dr. Miroslav Ploj.

— Interpelacija zaradi občinskih volitev. »Slovenec« poroča, da je vložil v parlament posl. Reiser interpelacijo na ministra notranjih del Timotijevića zaradi občinskih volitev. V Interpelaciji je stavil posl. Reiser vprašanje na ministra, ali hoče poskrbeti za to, da bo pokrajinska vlada spoštovala zakon o volilnem redu za Slovenijo, ki ga je kršila s tem, da je določila rok 11 dni za vlaganje kandidatnih list namesto v zakonu predpisanih desetih dni, in ali je minister voljan naložiti pokrajinski upravi, da spoštuje zakon o zaščiti države, češ da se nahajajo med izvoljenimi odborniki »Zveze delovnega ljudstva« tudi izraziti komunisti. — Ker današnje »Jutro« ne demantuje te »Slovenec« vesti, moramo sklepati, da je bila ta interpelacija v resnici vložena. Z ozirom na to se nam zdi potrebno konstatirati, da ni vodstvo »Jugoslovenske zadjednice« v nobeni ne direktni, ne indirektni zvezi s to interpelacijo.

— Pavovo perje. »Slovenec« je podobno sraki, ki se je dičila s pavovim perjem. Zmago »Zveze delovnega ljudstva« skuša izrabljati v svoje samopašne namene. Kaj socialisti in komunisti, mi klerikalni boljševiki smo, ki smo zmagali, ki smo si osvojili Ljubljano, to napredno trdnjavo, in ki je hočemo dati svojo signaturo. Počas, gospoda. Vaših glasov ni bilo niti 1500. Vse drugo odpade na desno krilo socialistov ter na takozvane komuniste, to je namreč nekaj pravih komunistov ter zelo veliko nezadovoljnih. S svojo zmago se ne morete prav nič ponašati. Klerikalizem, ki je bil svojedobno že tako blizu svojih polnihi zmagi, je v Ljubljani odklenalo. Številke vas tolečijo: od 8986 oddanih glasov je le pičlo 1500 vaših, 7486 pa je odločno protiklerikalnih. Te številke so tudi dokaz, zakaj si pod lastno firmo niti ne upate več nastopiti. Sklepati morate najnemernejše zveze, seči morate v roke ateistom in neizprosnim sovražnikom cerkve, ako sploh hočete, da se vas še upošteva. Le pogledite se v zrcalo, pa boste videli, kakšna je »vaša« zmaga.

— Strahovlada v Rusiji se nadeluje. Iz Moskve poročajo, da je revolucionarno sodišče obravnavalo o tožbi proti 118 osebam, ki so se uprle sovjetskemu dekretu o izročitvi cerkvenih dragocenosti. Petrogradsko sodišče je obsodilo na smrt socialno-revolucionarja Festrina in Mihačlova za stike z inozemskimi protirevolucionarji.

— Kandidatura Pilsudskega. Iz Varšave poročajo, da sta prišla v soboto k načelniku polske republike Pilsudskemu dva poslanka polske ljudske stranke in mu sporečila odlok strankinega kluba, da ga namerava stranka kandidirati za prezidenta.

— Poraz komunistov v moskovski guberniji. Iz Rige poročajo, da so dobili pri volitvah sovjetov v moskovski guberniji od izvoljenih 2392 delegatov komunisti samo 60 mest.

— Italija in Češkoslovaška svari Bavarstvo. Iz Pariza poročajo, da so bavorski monarhistični krogi poskušali na belgijskem kraljevem dvoru polzevediti, kako bi antantne države sprejele obnovo kraljevstva na Bavarskem. Poskušili so tam radi tega, ker je žena belgijskega kralja bavarska princeznica. Z belgijske strani pa so bile o tem obveščene države velike in male antante. Italijanska vlada je zbog tega posvarila monarhistično vlado in zagrozila tudi z oboroženo intervencijo. Nato je pa tudi češkoslovaška vlada poslala na Bavarsko zelo resno svarilo.

Gospodarstvo.

BILANCA NARODNE BANKE.

Stanje 30. novembra.

Aktiva.	
1.) Kovinska podloga . . .	371.203.055-76 D
2.) Posojila	1.520.957.503-12
3.) prejemki gd države . .	4.615.815.891-91
4.) vrednost drž. domen .	2.138.377.163-00

Skupaj 8.646.353.613-79 D

Pasiva.

1.) Vplačana glavica . . .	17.833.300-00 D
2.) Rezervni fond	2.235.771-59
3.) Novčaniice v prometu .	4.998.356.125-00
4.) Razne obveznosti . . .	1.498.312.002-95
5.) Raztevek države	2.138.377.163-00
6.) Saldo raznih računov .	61.239.251-25

Skupaj 8.646.353.613-79 D

Od zadnjega izkaza se je promet papirnatega denarja povečal za 39.781.705 din.

— g Shod v Bakru za zvezo s morjem. Jediní postoječi železniški spoj normalnega koloseka naše države s morjem t. j. pruga Zagreb-Rijeka koja predstavlja danas jednu od najvećih ekonomskih vrijednosti za našu državu, stoji već četiri godine neizrabljena. Jer je odsječen, uslijed nova nastalih prilika, od svoje izlazne točke, a nije upotpunjena s nekoliko kilometara dugim priključkom, koji bi bio potreban, da ju spoji s našom obalom. Ogromne štete, koje naša privreda snaha radi pomikanja ovoga spoja, jer je odvisna o tuđim lukama i železnicama, ponukale su sve mjerodavne krugove naše domovine, da u tom pitanju izraze svoje mišljenje, te svi »ednodušno traže bezodoljavnu izgradnju i kratkog ogranka do mora. Taj spoj, koji bi stajao mnogo manje materijalnih žrtava, nego što iznaša svota isplaćena inostranim prevoznikima od prevrata ovamo, jest, a ostaje i u buduću kao jedini, a i naravni put našega izvoza i uvoza za cijelu Hrvatsku i Slavoniju, a osobito pak za Sloveniju, koja će projektovanim priključkom na primorsku prugu moći da razvije cijelu svoju privrednu snagu. Kako se privreda u slobodnoj državi može da razvije potpuno i sa sigurnošću samo na vlastitom teritoriju, to sami državni interesi imperativno nalažu, da se čitav promet odvijao po tome načelu. Ovo načelo prodrlo je danas ne samo među sve naše nacionalne i privredne krugove, već nailazi na razumijevanje i kod same Kr. Vlade, pa potpisani gradovi i privredna udruženja sazivaju za 17. decembra t. g. u Bakru sastanak svih strukovnih udruženja i ostalih interesata, na kojem će se već pojedinačno istaknuta mišljenja skupno donijeti i time pospješiti ostvarenje započete akcije. Molimo sve, koji žele prisustvovati ovom sastanku, da nam izvoli odmah, a najkasnije do 10. decembra našteti svoj dolazek, odnosno ime svoga delegata. Sve informacije u pogledu sastanka daje tajništvo Udruženja privrednika, Bakar, koje vodi također skrb oko ukončenja delegata. — Za grad Bakar: V. Antić, gradonačelnik. — Za grad Sušak: Dr. Moholac. — Za Jugoslav. Trg. Udruženje: Sušak: Dr. D. Pavlović, dr. V. Ružić. — Za Udruženje Privrednika, Bakar: V. Cerić, I. Antić.

— g Novi stanovanjski pravilnik. Kakor poročajo listi, izide te dni v uradnem glasilu novi pravilnik, ki je od ministrskega sveta je odobren in podpisan. Obsega in prinaša nekaj novih načel, ki so gotovo upravičena. Važna je na pr. določba, da je za čas od 1. januarja 1923 do 1. januarja 1925 izključena pravica odpovedi. Pač pa naštevajo nekaj slučajev, v katerih je izjemoma mogoče in dovoljena odpoved. Podjetja raznih vrst morajo sezidati lastne stavbe in prostore v najdaljšem roku enega leta. Sicer pa jim ima stanovanjska druga instanca določiti posamične roke. Vsem posamnikom, ki imajo več 1.500.000 Din. premoženja ali več nego 600.000 Din. letnega dohodka in ki nimajo v državi še lastne hiše, bode stanovanjski urad odvil stanovanja oziroma poslovne prostore, če ne sezidajo lastnih hiš v posebnem roku, ki ga določi stanovanjski urad, ki ne sme presegati dveh let. Lastnikom od davka oproščenih hiš v istem kraju se stanovanja sploh odvzamejo. Odpoved v obče je dopustna, če se pogodbe ne izpolnjujejo, če najemnik postopa proti nameram (intencijam) hišnega gospodarja, če svojih obveznosti tekom dveh mesecev ne izpolni ali če se imajo stara poslopja zrušiti in nova sezidati. Hišni gospodar ima pravico do stanovanja v lastni hiši, če mu je za lastno uporabo neobhod. potrebno in če stanuje sedaj kot najemnik v tuji hiši. Lastnik poslovnih prostorov ima pravico do njihove uporabe, če jih sam potrebuje in sicer v poslovne namene. Delokrog stanovanjskih uradov je natančno določen in se mu mora izprazniti vsakega stanovanja tekom 24 ur pisno naznaniti. Pri dodelitvah stanovanj imajo prednost državni uradniki, ki izgube stanovanja vsled demoliciranja starih stavb in ki opravljajo splošno koristne posle in stanovsko delo. Od 1. januarja 1923. dalje ima vsak hišni gospodar opravico na dohodkih, ki jih prejema podnajemnik iz podnajemnin za oddane prostore in dele stanovanja. Pristojna mu 15% za oddane in 30% za prazne prostore. Nove stavbe so izzete in proste vseh omejitev. Za prestopke zoper predpise i oga pravilnika so določene primerne kazni. Na določbe tega novega pravilnika, čigar glavne določbe smo gori navedli, se v kratkem še povernemo. Na vsak način so se s to najnovejšo odredbo v zelo težavni stanovanjski situaciji ali kakor se splošno imenuje mizeriji izjemski regulaciji najemnin deloma pravilna in deloma zlasti napram hišnim gospodarjem, dosedanjim več ali manj sužljem svojih najemnikov, — tudi pravična načela.

— g Izložba v Osijeku se bo vršila prihodnje leto in sicer v večjem obsegu, da se tako pokaže produktivna sila Osijeka in okolice in se opozori zunanja industrija da stopi v stik s tankajšnjimi pridobitvenimi krogi.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sobota 9. dec. R. U. R. Delavska predstava. Izven.
Nedelja 10. dec. ob 3 popoldne Krojaček junaček. Mladinska predstava. Izv. Ob pol 8. Idiot. Izven.
Ponedeljek 11. dec. Kralj na Betajnovi. V spomin Cankarjevi smrti. Izven.

OPERA.

Sobota 9. dec. Tajnost Red B. Nedelja 10. dec. Gorenjski slavček. Izv. Ponedeljek 11. dec. Zaprtlo.

— »Gorenjski slavček« je še vedno prilačna sila prvega reda. Zlasti mladina se ga ne more niti nagledati, niti naslušati. Vsa ljubljana govori o njem in najpriprostejši ljudje ne morejo prehaliti zlasti nekaterih, pristno slovenskih delov opere. Si volasi Förster z vidnim genijem prisostvuje predstavam, in če tudi mu zla usoda ne dopušta, da bi svoje delo slišal, pa je vendar vidi in vidi k njemu stegajoče se ploskajoče roke, vidi navdušenje, vidi plačilo za svoj trud. Slišal sem, da prejema od faktorjev, pri katerih je s tako verno in tako brezprimerno požrtvovalnostjo služil skoro vse svoje življenje, sramotno nizko pokojnino in bi moral poginili že davno gladi in bede, ga da ne vzdržuje hvaležna družina. Želeli bi bilo, da se stvar pojasnji širši javnosti. »Gorenjskega slavčka« pa bi radi slišali tudi manj premožni sloji, zato prosimo upravo opere, da preskrbi predstavo ob znatno nižjih cenah srednješolskemu dištvu in pred vsem delavstvu in naširokomašnji uradništvu. Nadležni bi se lahko aranžirali poseben vlak iz Gorenjske, Starejši itd. s pravočasnim prihodom in odhodom iz Ljubljane, ali pa lahko gre opera gostovat v Maribor, Zagreb, morada bi se vendarle izplačalo; saj je mnogo več tistih, ki bi se »Slavčka« navno veselili kakor pa nad njim mignili z rameni. Vsakemu svoji! Z recenzijskim nožem približati se »Slavčku« ne gre, ker bi s tem storil mnogo več zla kot dobra. Zato naj delo živi, kakršno je, v veselje in zabavo vseh, ki smo čistega veselja in poštene zabave tako potrebni.

— Knjige »Slovenske šolske Matice« za leto 1922. so malce dotikane in se pričnjo razpisovati ljubljanskim naročnikom v najkrajšem času. Izdajo se štiri knjige in sicer: 1.) Zbornik. 2.) Fink: Ukoslovje zemljepis. 3.) Fink: Schup: Telovadba. 3. zvezek. 4.) Benkovič: Rastlinski imenik. Članarina znaša 20 D, dijaški plačilo polovico. Ustanovniki plačajo enkrat 400 D, stari ustanovniki pa morajo doplačati 200 D ali pa vsako leto polovico letnine. Prijave članov in vplačila je nasloviti na poverjenika Rado Gruma, učitelja na Ledin, Komenskega ulica.

— Predstava »Kralja na Betajnovi« v spomin četrte obletnice velikega pisatelja in dramatika Ivana Cankarja se vrši v ponedeljek dne 11. t. m. za red E in ne za izven, kakor je bilo prvotno javljeno.

— Iz gledališke pisarne. V ponedeljek dne 11. t. m. vprizori dramsko gledališče v spomin četrte obletnice Cankarjeve smrti znamenito pokojniškovo dramo »Kralj na Betajnovi«. Vloge so razdeljene takole: Sarčeva (Franka), Wintrova (Hana), Raskarjeva (Luzarica), Gabričičeva (Nina), Zbořilova (sodnica), Skrbinek (Kantor), Železnik (Maks), Lipah (Župnik), Peček (Bernol), Ločnik (Krnec), Terčič (sodnik), Medven (Koprivec), Kumar (oskrbnik), Smerkolj, Markič, Cesar (kmetje). Režijo vodi g. Skrbinek. Predstava se vrši za red E.

— Marjonočno gledališče v Mestnem domu ima v nedeljo dne 10. t. m. dve predstavi in sicer prvo ob 15., drugo pa ob 18. Izgalo se bode predzadnji v tej sezoni igrokaz v petih dejanjih s predlogo: »Doktor Faust«. Občinstvo se posebno opozarja na to velezanljivo, tudi v literarnem pogledu znamenito igr. Prodaja vstopnic k obema predstavama se vrši v Mestnem domu v nedeljo popoldne od 10. do 12.

Glasbeni vestnik.

KONCERT V PROSLAVO UJEDINJENJA 1. decembra v Unioni.

Zdi se mi potrebno, da se še enkrat vrnem k temu koncertu, ker je zlasti velikega pomena za našo »Pevsko zvezo«. Nastopili so na koncertu namreč pevski zbori, ki so v nji včlanjeni, ter s tem dokazali, da je »Zveza« delavna in vsled tega življenja zmožna. Največji del zasluga za praktično izvedbo delavnega programa »Zveze« pa gre tu brezdvomno g. Prelovcu, kot njenemu istočasnemu tajniku in generalnem pevovodji. Morda se je v prvi vrsti za ta koncert zahvaliti Prelovčevi energiji in vstrajnosti, ki je znal odstraniti vse morebitne ovire in to zlasti v tako razburkanem času, kakor je bil prve dni decembra. Iz tega pa sledi še dejstvo, da naša pevka društva ne zahajajo na politična polja, da stoje krepko v enotni pevski fronti, zapostavljajoč vse politične raznoččnosti enemu cilju: službi pevске, glasbene umetnosti. To je program, ki združuje vse in veseli moramo biti tega in zato ceniti to univerzalno pevsko »stranko«.

Spregovoriti hočem samo še par besed o posameznih pevskih društvih, ki so ta večer nastopila iz večine vsa pevka društva so se na odru razporedila tak, da si takoj mogli oceniti silo posameznih glasov, n. pr. redko skupino tenorjev in sopranov ter večjo skupino altov in najsilnejšo grupo basov. Po številnosti teh odločkov, ki so bili pri nekaterih pevskih društvih celo prestrgo ločeni, pa je bilo prihi lahko do zaključka, v kateri skupini je treba šteto pevcev izpopolniti, oziroma reducirati, kajti te skupine niso prevladovale samo numerično, a so bile na račun drugih dostikrat pri izvajanju tudi silnejše ali slabše. Pri »Glasbeni Matici«

odločno manjša še nekaj dobrih sopranov in tenorjev, pri »Ljubljani« bi se moral istotako izpopolniti tenor in alt, pri »Zvonu« se hoče še sopranov, pri »Železničarjih« prvih tenorjev in nekaj fundamentalnih drugih basov, pri »Slavcu« sopranov in basov. V dosego zadovoljivih glasbenih efektov, enotnosti barve itd. treba brezpozgojno izravnati razmerje med posameznimi skupinami. Ako ni mogoče pridobiti novih moči, treba energično in brez žalosti odrezati, kar je preveč.

Nastop je bil pri vseh sodelujočih vzoren. Vidi se, da so društva vajena koncertov in da so pevc dovolj utrjeni in ne poznajo običajne mrzlice ob pogledu na publiko — zver. Zlasti ugala enotna oblika, več ali manj svobodno petje brez gledanja v note (omeniti moram zlasti nastop »Zvona« brez not), ki omogočajo pevcu gledati na vsak gh pevovodje in tudi dokazuje, da pevec svojo pesem zna in se poslušalcu ni treba bati kakih neljubih presenečenj. Istotako je bil odstop miren in gladek. Intonacija je bila povsod čista, zvočnost pa sementirja zaostajajoča. Zbor »Glasbene Matice« mogel bi se vendarle spričo svoje številnosti povspeti do sinejših akcentov, istotako »Ljubljana«, kateri pa zelo težki Premierlov »Medved z medvedom« najbrže tega ni dopustil, ker bi sicer obstajala nevarnost, da bi se vse razsulo. »Zvon« ima relativno najbolj material. Seveda je tu mnogo rutiniranih pevcev iz opernega zbora. Poudariti pa kaže, da po večini teh pevcev ne da'e opera »Zvonu«, a jih je dal »Zvon« operi! Tu so se, ka'pada, s pogostimi nastopi izpopolnili in s tem tudi »Zvon« dvignili na mesto, ki ga zavzema med drugimi zbori. Najbolj izmed vseh zborov pa je napredoval »Slavec«, ki se je v teku enega leta po zaslugi svojega vrliga pevovodje g. Antona Ravnika neverjetno razrastle in očieli in pod takim vodstvom mnogim pevskim društvom postane kmalu nevaren konkurent. Veseliti pa nas mora tudi vstranost »Železničarjev«, kojih nemnogobrojni pevski zbori koražno hodi vedno strmeča pota nazgor. Pomladiti ga treba le še z nekaterimi glasovi.

Programi pevskih zborov niso sicer zelo »moderni«, vendar kažejo tendenco dvigavanja. »Glasbeni Matice« gre zahvala, da se je tudi ob tej priliki spomnila čiletega Försterja s pesmijo »Z glasnim šumom s kora«. Prijeten vpliv na barvitost programov imajo pesmi Srbov (»Glasbena Matice«: Modrančev rukovet »More izvor voda, Binički: »Divna noč ter »Slavec«: Hatzeljevi dve narodni »Bi me majko« in »Oj, devojka mala«). Za zblizanje med nami in medsebojno spoznavanje je vsekakor želeli, da gojimo intenzivneje tudi glasbeno literaturo Hrvatov in Srbov, saj jo oni tudi goje. Hrvat n. pr. raje poje slovenske narodne pesmi od svojih. V Beogradu se je pela »Jeftejeva prisega« itd. Koliko n. pr. hrvatske glasbene literature pa mi poznamo? In da jo je veliko, in prvovrstne, dokazujejo nam »Kolo«, »Mladost«, »Lisinski« itd. Isto zanemarjanje sosednih glasbenih proizvodov štejem v zlo tudi našim orkestralnim družbam, operi. Treba se peljati samo v Zagreb, Beograd, pa nabereš po milij volji.

Skupni nastop pevcev je imponiral vsled svoje krepke kompaktnosti in kar najbolj dostojnega prednanja.

Koncert je trajal predolgo. Pavze treba prihodnjič okrajšati na minimum, a predvsem naj bo začetek, kakor je to pri vseh ostalih koncertih, točen. Ne kaže v nobenem slučaju razdirati hvalevredne, komaj dosežene točnosti.

S koncertom torej smemo biti zadovoljni. »Pevska zveza« pa naj skuša poskrbeti, da na vsak 1. decembra, na ta naš na'pomembnejši praznik, h koncertu privedi tudi pevka društva izven Ljubljane, da bomo na ta dan prisostvovali nekaki reviji, celo tekmii vseh pevskih zborov in na ta način praznovali vsaj ujednjenje vseh naših pevcev.

— Koncert pevskega društva »Zvon« v Trbovljah dne 2. decembra. Med najprirednejša in visoko ambiciozna pevka društva izven Ljubljane smemo šteti pevsko društvo »Zvon« v Trbovljah. Lahko se kosa danes z marsikaterim starejšim pevskim društvom, ki so po večini ostala še na nivoju polveka starih programov in izvajani. G. Mol, vstrajen in izredno marljiv pevovodja »Zvona«, je iskal za svoj, sicer maloštevilni, a za to gibčnejši mešani in moški zbor naprednejšega programa ter uvrstil vanj med drugimi tudi dovoljno novimi točkami Lajovčeve »Kroparje« in »Medveda z medvedom«. Poleg tega je počastil 85-letnico Försterjevo z njegovo, še vedno zelo hvaležno in ravno ne prelahko »Ljubica« (Ležal na mrtvaškem odru). Zbor šteje okoli 40 pevki in pevcev, pri katerih prepevanju me je zlasti frapiralo dejstvo, da nistem nikdar začul vsiljivih posamičnih glasov, ki se hočejo zlasti v manj izšolanih zborih dvigniti iz vsote na račun ostalih. Ze to samo dokazuje, da ima pevovodja večšo, a pred vsem železno roko. Neverjetno, do kakšne sile se je povslep na sicer tako maloštevilni zbor. Fortissimi so zveneli, da je bilo veselje, kajti pevc so peli in e kričali, kar se tako radi pripeti, celo takozvanim »bolšim« zborom. Sicer sem čul tupatanj v izvajanju nekatere nedostate, na katere sem pevovodjo opozoril med štirimi očmi in uverjen sem, da jih bo vedel in znal g. Mol kmalu izboljšati. V splošnem pa je treba zboru na lepo uspelem koncertu odkritosrčno čestitati. Pri koncertu je sodeloval tudi kvartet g. Kozine, seveda ob navdušenem aplavzu množevinega navzočega občinstva. Trbovlje šteje okoli 16.000 prebivalcev in kazalo bi tu v najkrajšem času otvoriti podružnico »Glasbene Matice« ali sploh glasbeno šolo, najsibo že pod katerikoli imenom, kajti glasbeželihi ljudi je tu mnogo in šola bi imela posla čez glavo.

— 13. zvezek Male Pesmarice je izšel. V njem je natisnjena skoro že pozabljena lepa »Podoknica« Avgusta Lešana. Zbori in četverošpevi je bodo gotovo veselili. Cena štiriški I in pol dinarja. Dobiva se v Zvezni knjigarni, Marjina trg 8, Ljubljana.

Dopisi.

— Preštave zaradi eksplozije. Iz Maribora nam pišejo: Vojaštvo, ki je nemudoma delalo na razvalinah, je končalo trupalo in nevarno delo odstranjenja materiala. Pri tem se je našlo mnogo stvari, glede katerih se vrši obsežna preiskava, kako so prišle v delavnico. Naše so se n. pr. vojaške puške, bodala, ruska in italijanska, bombe, patrone, mnogo zavojev smodnika iz Wöllersdorfa, reflektor. Ugotovilo se je, kar se zdi zelo neverjetno, a je iz dokumentov razvidno, da je imel Čutič že od 1. 1917. dovoljenje tudi za prodajo smodnika in da je to dovoljenje potrdila naša vlada. Dovoljenje je imel za 30 kg zaloge. Kdor je videl to delavnico prej, se je moral čuditi, kako je naša vlada mogla potrditi staro avstrijsko dovoljenje za shrambo smodnika v takem neprimeren prostoru. Koliko smodnika čez to dovoljenje je imel Čutič, to se odteguje za enkrat vsaki kontroli. Ravno tako je še nepoizjasnjeno, kako se je nesreča zgodila. Kakor pripovedujejo nekateri obiskovalci Čutičeve delavnice, mu je bala v soboto zmanjkalo smodnika. Ako je eksplozijo povzročil smodnik, ga je moralo biti v ogromni množini. Prevladuje pa mnenje, da je eksplozijo povzročilo kako drugo razstreljivo. Vesti o smrti Čutičevi niso potrjene. On je težko ranjen, ni pa smrtno nevarno. Tragika je tem večja, ker se je, kakor smo že poročali, ob istem času na transportu v Zagreb nahajal pokojni trgovec Kostial, ki je zaradi te družine par dni prej storil konec svojemu mlademu življenju. Naravno je, da javnost kategorično zahteva, da se vsa taka skrita skladišča takoj preiščejo in odpravijo iz mesta, dotične trdnice pa prisili, da se zunaj mesta zgradi primerna skladišča. Značilno je, da je gradbena akcija en teden popreje poslala mestnemu magistratu cizroma g. županu na ustanovnem občenem zboru sklenjeno resolucijo, v kateri zahteva, da mestna občina preskrbi za mešano komisijo, ki naj pregleda tudi taka poslopja, ki se po nepotrebnem izrabljajo za skrita skladišča. Kakor je seveda v Mariboru v navadi, se v tem pogledu ni ničesar ukrenilo.

— Kako se uhotapljaio nemška podjetja v Maribor? Iz Maribora nam pišejo: Te dni se je vršil v Splavarski ulici pred lišo mizarja Kolariča buren prizor. Prišli so vozovi po naročilu trgovca g. Ogrizka, da odpeljejo tovarno plutovinskih izdelkov, oziroma surovine. Pri tej ekspediciji je asistiral tudi policija, ker je lastnik tovarne Ogrizek že preje brezuspešno poskušal svoje blago izseliti v nove prostore na Tržaško cesto. Temu se je pa upiral neki Eisenmann, skoro gotovo žid iz Čehoslovaške, v družbi Kolariča in dveh znanih nemščurjev in sicer Schneideritscha in še bolj znanega Sarjca. Konec sporu je bil za enkrat tak, da je Ogrizek le vsled nastopa policije mogel odpeljati svoje surovine. Glede ostalega bo govorilo šele sodišče. Radovedno občinstvo je seveda zanimalo, kako je prišel Eisenmann do te tovarne, o kateri se je doslej malo slišalo in katera je bila nastanjena v električnim obratom v tako nevarnih prostorih, da se čudimo, kako je mogla pristojna oblast kaj takega dovoliti sredi mesta v Splavarski ulici, kjer se nahajata dva mizarja v eni hiši in povsod polno lva. Po naših informacijah se je ta doslej malo znana tovarna takole vgnezdila v Maribor: omenjeni Eisenmann, nemški žid, je prišel s par starimi stroji v poletju v Maribor ter iskal koga, ki bi mu podjeteje financiral. Prvo zavetje je dobil pri mizarju Kolariču, ki je bil takoj pripravljen svojo delavnico izprazniti ter jo preseliti v svoje stanovanje v prvo nadstropje, nakar je Kolarič začel pritiskati na stanovanjski urad in sodišče, da mu prezelejo konkurenca mizarja, ki se nahaja v isti hiši. Dokazoval je, da mu je nemogoče živeti, ker se je moral s svojo družino stisniti v eno sobo, dočim je drugo sobo izbral za delavnico. Oblasti se seveda niso mogle ozirati na njegovo prošnjo. Med tem, ko je Kolarič prosičal in pretil z izselitvijo svojega konkurenta, je dal nemškemu židu v istem nadstropju kar dve sobi na razpolago. Obenem mu je pa še spodaj ljubljil dve sobi. Eisenmann, ki se je brez vsakega oblastvenega dovoljenja in vednosti na ta način srečno naselil v Mariboru, je dobil Schneideritscha za družabnika. Na ta račun je začel adaptirati Kolaričevo bivšo delavnico z električnim obratom. Schneideritsch, previden mož, pa je začel spekulirati, ni dal denarja, delalo se je »na puf«. Ko je Eisenmann videl, da ga ima Schneideritsch za norca, se je prijavil pri predsedniku trgovskega gremija ter iskal solidnega podjetnika. G. Weixl je to priliko ponudil g. Ogrizku, ki jo je tudi sprejel, ker se mu je zagotavljalo, da je Eisenmann poštenjak, nikakor pa da je žid. G. Ogrizek je dobil oblastveno koncesijo na svoje ime, dal podjetje sodno protokolirati in tovarna je pričela delovati. Sele sedaj je uvidel, da se je Eisenmann povsod zelo zadolžil, in da ne tripi novo podjetje, je vse dolgove plačal in naročil potrebne surovine. Ker pa je Ogrizek kot lastnik podjetja sam uvidel nevarnost za celo okolico, je skrbel, da se čim prej preseli v druge prostore. To pa je bil križ čez račun mariborskim Nemcem, isti g. Žnidarič, ki prej ni imel denarja za svojega Eisenmanna, je našel sedaj naenkrat odprto možnost in srce, pritegnil k sebi še prijatelja Sarjca in najbrže tudi Kolariča. Šli so se poklonit na okrajno glavarstvo ter tam zaprosili za podjetje, ki je že koncesionirano in sodno protokolirano, novo koncesijo. Ali je obrtna oblast tej prošnji znanih renegatov ugodila, še ne vemo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1922.

— Dve kraljici v Sarajevu. V četrti 7. t. m. je naša kraljica s svojo materjo romunsko kraljico Marijo odpotovala v Ilidže. Na sarajevskem kolodvoru so iskreno pozdravili obe kraljici. Kraljica Marija se je nato s svojim spremstvom takoj odpeljala v kopališče Ilidže. Kraljico spremlja tudi princ Pavle. Tekom včerajšnjega dneva sta si kraljici ogledali zanimivosti mesta. Prebivalstvo je obe voharno pozdravljalo in njima prirejalo ovacije. Danes odpotujeta nazaj v Beograd.

— Slepomišenje. Načelstvo JDS je izdalo o svoji zadnji seji nekaj komuniké, ki nima drugega namena, nego zvaliti krivdo za poraz JDS na druga ramena. Komuniké dokazuje ne samo, da imajo mladini druge ljudi za zelo naivne, da ne rečemo, za norce, ampak da to gospodje, ki sede poleg mladincev v načelstvu, prav zelo ... recimo lahkoverni. Že tolikokrat ugotovljeno in dokazano dejstvo preidejo z neko gostobesednostjo, ki je preočitno kaže, da se gospoda trudi javnosti prikriti pravi položaj v JDS. Toda javnost se ne da več premotiti. S prstom kaže na povzročitelje katastrofalne politike v slovenski JDS, na one, ki nosijo izključno krivdo na zmagi klerikalno-komunističnega bloka pri občinskih volitvah ljubljanskih. Baš oni dan, ko so v načelstvu z znojnimi čelom postavljali svoji komuniké, smo plastično ugotovili to krivdo. Poleg famoznega ugotovila to krivdo. Na svojo nespretno taktiko ljudi naravnost gnali v »komunistični« tabor, to je v tabor vsega po režimu provzročene nezadovoljstva. Nasprotni trditvam v komuniké naj s svoje strani ugotovimo: 1. odposlancem JDS, ki so skušali pregovoriti dra. Ravniharja, da bi zopet stopil na svoje prejšnje mesto v načelstvu, češ da bi v tem slučaju šla tudi narodno-socialistična stranka z JDS, je odgovoril dr. Ravnihar: ako se vam posreči pridobiti NSS, potem je tudi naša skupina z gotovimi pogoji pripravljena napraviti to osebo žrtve ter sodelovati pri skupnem nastopu ob občinskih volitvah ljubljanskih; 2. odgovor NSS je bil docela negativen, češ dokler so mladini tudi samo zadnji člani JDS, toliko časa je narodno-socialistični stranki iz umevnih razlogov nemogoče sodelovati z JDS; 3. spričo temu odgovoru bi sodelovanje samo naše skupine ne imelo smisla. Tudi če bi se dr. Ravnihar odzval vabilu JDS, v tem slučaju bi mu čisto gotovo ne sledila velika večina naše skupine. Prvič bi ne bilo pričakovati nobenega praktičnega uspeha z ozirom na volitve, drugič pa, čemu iznova se kompromitirati z družbo mladincev, ko smo se bili od nje ravno dobro in srečno odločili ter s tem rešili svojo reputacijo. To naše stališče je zbor naših zaupnikov soglasno odobril. Preostala je samo še alternativa: ali odbiti ponudbo NSS, ali pa uderiti v ponudbo roko ter klerikalno-komunističnemu bloku postaviti nasproti enako močno skupino, ki je imela izglede, da ob volitvah odnese zmago. Čim smo se odločili za tako skupino, ki je, kakor so pokazale volitve, edina prišla v poštev kot resen konkurent tekočim Zvezd del. ljudstva, je bila dolžnost vse narodne in napredne Ljubljane, da je z vseni silami podprla to skupino. Namenio Jugoslovensko zalednico. Namenio tega smo morali doživljati, da je bila Zalednica predmet najhujših napadov s strani mladinske JDS. Klerikalcev ne samo da se niti lotiti niso, marveč se je semetirja celo zdelo, da sta »Slovenec« in »Jutro« v najintimnejših zvezah. Že ta koncentriran napad na Zalednico je kazal, da so se Zalednice najbolj bali. Zato pa, vsi komunikéji vam več ne pomagajo. To so le injekcije pred poslednjim vzdihljajem. Sodba je izrečena.

— Češki in naši bojovniki za svobodo. Jugoslovensko - češkoslovaška Liga priredi v ponedeljek, dne 11. decembra 1922, ob 20. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« predavanje o temi: Češki in naši bojovniki za svobodo v L. 1848. Predavatelj dr. Ivan Lah bo obravnaval s posebnim ozirom na istočasne politične prilike pri nas življenje in delo Karla Havlička - Borovskega, znamenitega češkega politika in pisatelja. Znanost število sklopičnih slik bo pojasnjevalo glavne momente iz življenja tega, nam Jugoslovenom še premalo znanega delavca na polju češko-jugoslovenskega zblizanja. Vstopnina 1 Din za osebo.

— Jutrovo žongliranje s številkami. »Jutro« si še vedno ne da miru ter skuša na vse moč in nemogoče način dokazati, da je mladinska stranka na občinskih volitvah dosegla najvišje število glasov. Tako trdi v včerajšnji številki, da so bile občinske volitve nekak plebiscit za JDS ter da so pokazale, da ima vodstvo stranke za seboj dvotretninsko večino, dr. Ravniharju pa da ni uspelo dobiti niti tretjino demokratičnih glasov. Recimo, da je to res, potem je dobila narodno - socialistična stranka, če odbijemo od skupnega števila glasov Zalednice še 150 glasov SKS, 1831 glasov. Kako se pa zopet vjemajo s ponovnimi trditvami »Jutra«, da je narodno-socialistična stranka radi njene zveze z dr. Ravniharjem izgubila mnogo glasov? Če je to poslednje res, potem je pa dr. Ravnihar potegnil nase skoraj toliko glasov, kolikor jih je dobila JDS. V najslabšem slučaju, to je ako niso narodni socialisti nič pridobili, a tudi nič izgubili, bi ostalo za dr. Ravniharjevo stranko še vedno 1441 glasov, kar je vendar mnogo več, nego tretjina demokratičnih glasov. Naj pa velja eno ali drugo, stoji nepobiten fakt, da je Zalednica že na svojem prvem nastopu dosegla velik uspeh, da je večina naprednih volivcev v njenem taboru ter da se je 80% ljubljanskih volivcev izreklo proti mladinski politiki. To je plebiscitarna obsodba, ki je doletela mladino, ne pa dr. Ravniharja, kakor se to zljubi trditvi »Jutra«.

— Promocija. Na višjem trgovskem zavodu »Revoltella« v Trstu je bil promoviran za doktorja trgovskih ved Slovenec Fran Geržina iz št. Petra na Krasu.

— Italijanske surovosti z riciniovim oljem se nadaljujejo. Tako so fašistični dijaki te dni priliči dva slovenska župnika pri Kopru, da sta morala piti ricinovo olje. Ti ljudje si kar izmislijo, da je kdo Italijanom protiven pa zdivja in ga nalijejo z riciniovim oljem. Mussolini, poglavar fašistov, je sicer prepovedal odsej vsako lastno »kazensko postopanje«, toda juljski fašisti se zato ne zmenijo, marveč kažejo še nadalje svoje sovraštvo do Jugoslovenov, kar služi v stalno nečast Italije. Sedniki so tu, da določajo kazni, ako je kdo kazni vreden, da pa preneha divljanje »skulturnih« Italijanov nad bednimi Jugoslovenimi, za to je že skrajni čas. Odnosi med Jugoslovani in Italijo ne bodo ne dobri in ne korektni, kakor misli Mussolini, ako ne bo že zlepa konca trpinčenja nesrečnih naših ljudi v Juljski krajini.

— Pogreb ruskega akademika. Včeraj popoldne ob 2. so pokopali ruskega akademika Mihaila Polferova, ki je na jetiki umrl v tukašnji bolnišnici. Pogreba so se udeležili skoraj vsi v Ljubljani živeči ruski begunci ter mnogo ljubljanskega občinstva, zlasti narodnih dam. Splošno pa se je opažalo, da se je pogreba udeležilo razmeroma zelo malo naše akademike mladine. In to je na pravilo zelo mučen vtis.

— O Kordeljevem pogrebu. Včeraj so pokopali Karla Kordelja, ki je bil, kakor znano, med ustanovitelji socialnodemokratske stranke v Ljubljani. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, ki je s tem hotela izkazati zadnjo čast staremu bojevniku za svobodomiselna načela. Pokopni Kordeljev je bil doleden nasprotnik klerikalizmu, zato ga je silno bolelo, da so se v zadnjem času njegovi somišljeniki odkrili svobodomiselnim idejem ter se pri volitvah zvezali s klerikalci. Tej svoji hosteti je zadnje dni opetovano dal glasno duška. Zato so določili nekateri njegovi prijatelji, da je šel prostovoljno v smrt zato, ker ni mogel prenašati sramote, da so se njegovi somišljeniki izneverili protiklerikalnim načelom ter se udnili klerikalcem.

— Smrti kosa. V Ljubljani je umrla, stara 85 let, gospa Jerica Palovec, vdova Anderwald, rojena Meden. Blag ji spomin!

— Usmiljenim srcem! V Ljubljani študira več ruskih akademikov, ki žive v skrajni bedi. Ne samo, da stradajo, nimajo niti tople obleke, ki bi jih varovala pred zimo. Marsikdo izmed nas ima kakšno cenošeno zimsko obleko ali zimsko suknjo, ki mu leži v omari in mu dela samo napotje. Naj se spomni ubogih ruskih dijakov, ki zmrzujejo, in jim daruje to obnošeno obleko. Bodimo usmiljeni! Trkamo tudi na vrata naših trgovcev ter jih prosimo: Imejte usmiljenje in darujte po možnosti blago, iz katerega bi se dijakom lahko napravile tople obleke. Darove sprejema »Komité za oskrbo ruskih študentov«. Prijave se lahko naslovijo tudi na uredništvo »Sl. Naroda«.

— Iz Štepanje vasi nam pišejo: Župljani in tudi šentpeterski župnik bi radi imeli v podružnični cerkvi v Štepanji vasi nove zvonove. Ker so si v tem edini, je bil sestanek, sklican po g. župnika, dobro obiskan, potekel pa je jako burno in brez dovoljivega uspeha. Tudi v tem so si bili edini in sporazumni, da se napravijo plačilni razredi, da bo plačal gruntar več kot polgruntar in kajzar več kot gostac, a razsodni in pametni možje so stavili župniku en pogoj: Ker gre tu za lepe tisočake (ca. 300.000 K), je treba, da izberemo odbor, ki bo nabiral prispevke in vodil račune tudi potem, ko bodo zvonovi že zvonili. Ta odbor naj sestoji iz zastopnikov vseh

strank, in ker je g. župnik zelo zainteresiran na tem, ga hočemo izbrati celo za predsednika. Toda g. župnik ni hotel o tem nič slišati, dasi mu pojejo to pesem že celo leto, temveč je govoril, da ima že zadostno »kontrolno« v cerkvenih ključarjih in pa škofijskem ordinariatu, se zvičaj v sofizmih, ki pa pametnih mož niso prepričali ker so menja: ali naberi med svojimi vnetimi pristaši dovolj denarja za zvonove in gospodari z njimi potem kakor hočeš, ali pa, če apeliraš na pristaše tudi drugih strank, da naj zanje prispevajo, potem sprejmi naš pogoj. To je gospodarsko vprašanje in ne kaka notranja cerkvena zadeva, ker gre za naše žepce. Zato gospod župnik, ne slepmišite dalje: ali — ali! — Shod je najbolj potemtaki kralj Peter B., fanatični pristaš g. župnika, ki hoče menda kar živ v nebesa. Mi mu garantiramo, da pride tja, če že ne po svojem vzornem krščanskem življenju, pa po znanem Kristusovem izreku: Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo! Naglal je može, ki so stavili oni pametni pogoj, z brezverci, in tako mnogo pripomogel, da je moral župnik zopet oditi rebus infectis.

— Golite narodni slog! V zadnjem času se opažajo razveseljevalni pojavi na polju naše obrti, ki je začela pospeševati narodni slog. Opozorjamo posebno na krasne izdelke, ki jih je razstavila podjetna trgovina Marije Tičar v Selenburgovi ulici, ki so izdelani po navodilih priznanega veččara na polju narodnega sloga prof. Siča. Gospa Tičarjeva je priredila posebno razstavo vseh teh predmetov, ki naj bi si jih ogledal vsak, kdor hoče okrasiti svoj dom s pristno narodnimi predmeti. Tu vidimo razstavljene velike in male krožnike iz lesa, ki služijo enako za domače potrebe, kakor tudi za stanovanjski okras. Razstavljene so nadalje majhne in velike vaze, lončki, kanglice, vse pestro poslikane z motivi, ki smo jih bili nevaženi videti na naših kmetijskih skrinjah, oknih, vratih itd. Opozorjamo na te predmete posebno naše hotelirje in gostilničarje pa tudi ljubitelje narodnega blaga. Kakor čujemo, izda prof. Sič v kratkem, v obliki dosedanjih publikacij v narodnih veznikih ilustrirano zbirko slovenskih skrinj, iz katere bodo črpali naši mizarji, tesarji pa tudi slikarji nebroj v resnici narodnih motivov. Po posredovanju g. Siča se je našel v Ljubljani podjeten sobni slikar g. Božič v Trnovem, Konjuška ulica, ki je izdelal in založil vzorce za sobne slikarje v narodnem slogu. Zopet nov razveseljevalni korak v narodni osamosvojitvi tudi na umetniško-obrtnem polju. Naše sobne slikarje po celi Sloveniji opozorjamo na te vzorce, kjer je želeli, da izginejo že enkrat iz novih hiš in stanovanj razne secesionistične grozovitosti, ki so danes postale že nemoderne. Vzorce je pregledal g. prof. Sič in jamči njegovo ime za to, da so ornamenti resnično pristno narodni in okusni. Lastnike novih in prenovljenih stavb posebno pa naše hotelirje in gostilničarje opozorjamo na te ornamente, ornamente, kojih patrone se dobivajo pri sobnem slikarju g. Božiču v Trnovem Konjuška ulica.

— Božič! Novo leto! Razpisali smo podpore za Božič ali Novo leto. Število naših rednih članov prosilcev je tako veliko, da naša sredstva ne zadoščajo, da obrujemo na potrebnejše. V pravem smislu besede prepotrebni podpor zlasti o Božiču, ali Novem letu smo vsi mi slepi! Zategadelj ponizno prosimo vse prijatelje nas slepih, da se nas spomnijo sedaj in blagohotno položijo dar, nam najbednejšim slepih na oltar! Vsi mladi, prosimo naj se blagovolje pošiljati na pisarno podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ul. 12.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji je izdala štiri lične razglednice slovenskih narodnih noš, da poživijo zanimanje zanje v najširših krogih ter da vpliva na to, da se slovenske narodne noše tudi v resnici pravilno nosijo. Ravno letos se je zopet opazalo ob narodnih prireditvah, da se nosijo kot narodne noše take, ki nimajo s slovensko nošo ničesar opraviti. Posebno grdo je gledati noše, pri katerih se uporabljajo sodni Diendelkostum in kratkih kričavih krilih, ki so pravi narodni noši popolnoma tuji. Razglednice se dobivajo v pisarni Turist - Office na Dunajski cesti 18. V kratkem izidejo tudi barvane razglednice narodnih noš, ki jih bodo tudi širši sloji gotovo radi kupovali.

— Premestitev mitnic. Od ponedeljka, dne 11. decembra t. l. šeste ure zjutraj naprej bodo poslovali novi mestni dohodarstveni uradi kakor sledi: Mitnica na Vidovdanskem cesti se odpravi in se preseli v novozgrajeno stražnico pri železniškem predoru, v stiku Dovoze in Martinove ceste. Mitnica na Dunajski cesti se preseli iz svojih dosedanjih prostorov v novosezidano hišo poleg topničarske vojašnice. Mitnica na Gospodarski cesti se preseli v Spodnjo Sško na Celovško cesto v hišo št. 229. Mitnica ob Cestni na državni kolodvor bo poslovala v novozgrajenem poslopu nasproti skladišču državne železnice, tik železniške proge južne železnice. Mitnica na glavnem kolodvoru bo poslovala v novozgrajenem poslopu ob stiku Resljeve ceste in Ceste na južni kolodvor. Mitnica na Zaloški cesti se preseli v novo stražnico poleg garnizijske bolnice, ob železniški progi dolenskih železnice. Vse ostale mitnice ostanjo na svojih dosedanjih mestih. Osrednji mestni dohodarstveni urad posluje do preklica še na Dunajski cesti št. 29. Razum teh sprememb so se sezidale že nekatere potrebne nove čuvavnice, v katerih se bo začelo posloovati istočasno kakor na mitnicah.

— Nezgodna. Danes dopoldne se je na Valvazorjevem trgu splašal konj in prevrnil voz, v katerem se je peljal veletrgovec g. Janko Popovič st. Pri tem je padel g. Popovič z voza tako nesrečno, da se je težko poškodoval na glavi. Z rešilnim vozom so ga prepeljali na njegov dom.

— Akademski socialni pedagog krožek priredi v ponedeljek dne 11. t. m. ob 8. zvečer na moškem učiteljsku javen sestanek s sledečim dnevnim redom: 1. Naša srednja šola in naša doba, Referira tovariš

Frano Čibej. 2. Porazgovor. Odbor uljudno vabi vse izobraženstvo, posebno še vse prijatelje in neprijatelje humanistične gimnazije.

— V Kokri je pošta še vedno na Fužinah mesto v Spodnji Kokri. Stanovanje za to da dr. Globočnik brezplačno.

— Požar v Moškanjcih. Iz Ptulja poročajo, da je v nedeljo zvečer izbruhnil v Moškanjcih požar, ki je uničil stanovanjski in gospodarski poslopji dveh posestnikov. Škoda je občutna in samo deloma krita. Ogenj je nastal radi svetiljke, ki je eksplodirala.

— Vohunjska afera v Vojvodini. Pred preiskovalnim sodiščem v Novem Sadu je pričela obravnavati proti 40 osobam, ki so obtožene špijonaže v prid Madžarski.

— Samomorilška manja v Zagrebu. Predvčeršnjem je neki strojevodja v Baroševici ulici v Zagrebu opazil popolnoma raztrgano truplo nekega moškega, ki se je vrge pod vlak. Glava je bila odtrgana od telesa. Samomorilec, ki se zove Spiro Cvijanović, je bil po poklicu delavec. Poleg njega so našli pismo, v katerem pozdravlja brata in ostalo rodbino. Zagrebške »Novosti« pripominjajo k temu, da razsaja v pravem pomenu nekaka manija samomorilstva v Zagrebu, kajti v kratkem času je to osmi slučaj samomora pod vlakom, poleg kopice drugih slučajev samomora. Kakor je videti, je tudi v Ljubljani nekaka manija do samomorov, kajti zadnji čas smo imeli v treh dneh tri samomore.

— Pokradel je dne 4. decembra 1922. 1000 kron nagrade onemu, ki mi naznani bivališče Jurja Kosarber, rojen 1894 v Zibici okraj Slivnica - Celje, je samski izučen čevljar, postave velike, okrogel obraz, lasje črni, oči črne, na desni roki ima pokvarjene tri prste ter je bil pri meni zaplen kot kočijaž in mi je pokradel mnogo stvari ter z istim neznanom kam odšel. Njegovo bivališče je javiti policiji v Sisku ali pa na moj naslov: Ernest Hubeny, Sisk, Kavarna »Jugoslavija«.

— Rodoljubnim srcem! Starček Viktor Merlak, ki se je udeležil leta 1875. bosanske vstaje v četi kralja Petra - vojvode Mrkonjića bo v kratkem okrevaj po težki bolezni in bo odpuščen iz bolnice. Medtem ko se mu je vračalo zdravje, se mu je bližal drug sovražnik — mraz, ki ga bo pri prvem koraku iz bolnice objel s svojimi ledenimi rokami. V svoji pajčevinasti obleki se mu bo težko branil. Zato pozivamo blaga srca, da mu priskočijo na pomoč s perilom in obleko. Predvsem rabi hlače in zimsko suknjo. Gotovo se bo dobil kdo, ki mu suknja visi v omari, ki ni več po modi. Merlaku pripravljaj njo še nekaj toplih dni. Je srednje velike postave. Daria se sprejemajo iz prijaznosti v gostilni »Mikuž«, Kolodvorska ulica 3.

— Ljubitelj pitčev. Nedavno smo poročali pod tem naslovom o nekem Filipču, ki je v Mestnem lovu lovil pitče in ga je stražnik ustavil. Filipč nam sedaj javlja, da ni škinkovcem zadrževal vratove, temveč je samo lovil pinože.

— Kino Tivoli. V nedeljo 10. decembra nov program »Tanja Fedorovna«. V glavni vlogi glasovita krasotica Lya Mara in Erich Kaiser - Titz. Film se odlikuje po izvanredno bogati in krasni scenarji. Danes je zadnji dan »Divje Afrike«.

— Nared? Glavobol? Zobobol? Trganje? Odrečje večkrat mišice in živci? Prijetno čustvo kreposti prinese pravi Feljerjev Elafalud! Najbolše hišne sredstvo, bolečine, osvobodje in jača ter čez 25 let pripravljen kosmetikum za nego kože in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatr št. 238, Hrvatsko.

Sokolstvo.

— Akademiki Sokoli! Vabimo vse akademike Sokole, da se polnoštevilno udeležijo predavanja, ki ga priredi J. A. D. »Triglav« v soboto dne 9. decembra 1922. Predava brat Ambrožič: »O Sokolstvu«. Naj ne izostane noben akademik Sokol! Odbor.

— Sokolska odhodnica. Sokol I. se poslavja danes od brata Joška Špana in brata Staneta Derganca. Oba sta bila mnogo let odlična aktivna delavca v telovadnici in v upravi in v bodočih dneh za stalno zapustita Ljubljano. Stane Derganc je v veliki meri pripomogel župi in Savezu do slovesa velike tekmovalne sposobnosti naše Sokolstva. — Sokol I. vabi svoje člane in tudi prijatelje obeh bratov iz drugih sokolskih društev na odhodnico, v restavracijskih prostorih lužnega kolodvora danes 9. t. m. zvečer ob 20. uri. Sodelujejo društveni pevci.

— Sokol v Šški priredi v soboto 9. decembra v ljudski šoli ob 8. uri zvečer predavanje: »Premog in premogovniki v Jugoslaviji«. Predava brat Jermol.

— Sokol v Višnji gori vzprizori v nedeljo dne 10. decembra ob pol 16. popoldne v svojem domu Meškovo žaloigro v treh dejanjih »Pri Hrastovih«.

Turistika in sport.

— Praga, 8. decembra. (Izv.) Viktorija (Žizkov : DFC 7 : 2 (3 : 2) Calc : Sparta 1 : 1.

Najnovejša poročila.

Naš novi poslanik v Rimu.

— Beograd, 9. decembra. (Izv.) Kakor javlja »Tribuna«, zapusti tekom prihodnjega tedna dosedanjega poslanik v Rimu Antonijevič svoje službeno mesto. Kot njegov naslednik pride v poštev Ljuba Nešić, dosedanjí polnomočni minister v Tirani.

Pašičev mandat za sestavo nove vlade.

— Beograd, 9. decembra. (Izv.) Včeraj ob 11.30 dopoldne je ministarski predsednik Pašić poročal kralju o političnem položaju. Nj. Vel. kralj je poveril sestavo vlade g. Nikoli Pašiću. Pašić je mandat prevzel ter takoj pričel pogajanja s političnimi strankami.

Hrvatski blok.

— Beograd, 9. decembra. (Izv.) Današnji jutranji list ponovno javlja, da pride Hrvatski blok v Beograd. V sedanjih parlamentarnopolitičnih situacij je za ta prihod nastal trenutek, ker ima Hrvatski blok nalogo podpreti položaj Ljube Davidovića.

Sovjetski rdeči križ v Beogradu

— Beograd, 9. decembra. (Izv.) Včeraj so prispeli iz Moskve zastopniki Rdečega križa sovjetske Rusije. Imajo predvsem nalogo organizirati povratek ruskih beguncev v svojo domovino.

Veliki snežni meteži v severni Evropi.

— Dunaj, 9. decembra. (Izv.) Včeraj ves dan je tukaj močno snežilo. Tudi iz drugih alpskih krajev javljajo o velikih snežnih metežih. Na Dunaju je bil ustavljen tramvajski promet. Na avstrijskih železnicah je bil oviran železniški promet.

— Berlin, 8. decembra. (Izv.) Radi včerajšnjih snežnih metežev so na mnogih krajih potrgane brzgojavne in telefonske žice. Snežilo je ves dan.

— Dunaj, 8. decembra. (Izv.) Po vsej Severni Evropi pada danes močan sneg. Prevladujejo severni vetrovi. Zelo je padla temperatura. Dunaj je še zjutraj zaznamoval 8 stopinj nad ničlo. V najkrajšem času pa je ta temperatura padla pod ničlo. Po vsej severni Evropi je ves dan snežilo.

— Dunaj, 9. decembra. (Izv.) Danes manj sneži, severni vetrovi so prenehali.

POTRES V JUŽNI SRBIJI.

— Beograd, 8. decembra. (Izv.) Včeraj popoldne je nastal precej močan potres v krajih južne Srbije. Potresni val se je gibal od Bitole proti Skoplju. Povzročena je znatna škoda. Bilo je 8 precej močnih sunkov. Prvi sunek je bil ob 5.43 in zadnji ob 11. ponoči.

— Zagreb, 8. decembra. (Izv.) Nocoj o polnoči so bili v Zagrebu trije kratki potresni sunki. Potres ni napravil nobene škode.

Borzna poročila.

— Zagreb, 9. decembra. (Izv.) Danes borza ni poslovala.

— Curih, 9. decembra. (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 1.775, Berlin 0.65, Dunaj 0.0075, Budimpešta 0.23, Praga 16.62, Milan 26.70, Pariz 37.70, London 24.24, Bukarešta 3.25, Sofija 3.95.

Darila.

— Uprava našega lista je prejela za: »Slovensko planinsko društvo« Din. 50, za »Jugoslovensko Matico« Din. 50, kot darilo g. dr. Ivana Černe, Zagreb, klinika, da časti zadnjič prijatelja Joža Turka. Srčna hvala!

Razne stvari.

— Nič več latinskih receptov? Na dvalsetem letnem zborovanju mednarodne zdravniške lige v Atlantic City se je sklenilo, da naj se v bodoče zdravniki v svojih receptih namesto latinsčine poslužujejo doželne jezika. Vse večje operacije se smejo izvršiti na pacijentu samo, ako se izjavijo za operacijo dva zdravnika, ki jih imenuje pacient in tretji s strani državnega zdravstvenega urada določeni medicinec.

Poizvedbe.

— Kdo ve kaj? G. Karel Šmuc, bivalec v Trstu v ulici Fabio Severo št. 11, je odšel pretekli ponedeljek zjutraj kot ponavadi v službo. Od takrat pa se ni več povrnil. Kljub vsem poizvedovanjem družine in oblastev se do sedaj ni posrečilo dognati, kje se nahaja, ne kaj je z njim. Kdor bi kaj vedel o njem, je uljudno naprošen, naj nemudoma obvesti družino pogrešenega na zgoraj omenjeni naslov. Eventuelni stroški se poravnajo.

— Zatekla se je psica volčje pasme Doči se jo Slomškova ulica 6.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSLEMSEK.

Odgovorni urednik: Valentin Koplar.

BERSON

Gumijevi podpetniki

in podplati

vam ohranijo obu-
tev trajno in
elegančno

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem
ter na veliko pri

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Hrastove deske

27 in 40 mm debele in hrastavi okrogli
deski ima na prodaj uprava veleposelstven
Stalna, p. Smrtno pri Litiji. 10793

Zenitna ponudba

Inteligentni človek, strokovnjak, hotel-
sko-restavracijske stroke, katoličan, 35
let star, bi oženil mlado in dobro situ-
irano vdovo, ki ima 1 do 2 otroka. —
Pomo resne ponudbe na Biro „R. klama“,
Bograd, Kn. Mihajlova ulica 11 pod
„D. skrcija“. 10792

Krasna božični dar.

Proda se jako lep star nakit, mozaik
ornitura, velika broška in uhan. N. slov
pove uprava Slov. Naroda. 10737

Kupim prestavo (Getriebe)

motornega kolosa „Excelsior“. Prodajam
motorciki, moško in žensko kolo. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 10740

Bukovih drv

6 vagonov sekanih v avgustu na pro-
daj. Naslov pove uprava Slove-
nskega Naroda. 10739

Za zdravnike!

Zbirka modernih medicinskih knjig je
na prodaj. Ogleda in več se polize v
napisni trgovini „Tičar“ St. Peterke
cesta. 10621

Kupim ali zamenjam manjšo tehnilno

tehnilno, ki odzida najmanj 1000
Watt. J. Jelenič, Stara pot 1.
10664

Glasbilo

Priložnostni nakup, električno, z netraj-
nim, nemški fabrikat, se prodaja jako
ceno. Rudolf Ploder, Graz, Jeaneum-
ring 16. 10749

Za distingviranega veleposelstnika

ki semtertja pride v mesto, iščem dobro
meblirano sobo in plačam prav dobro.
Ponudbe na Viktor Fritsch tu, Gradšče
8—III. 1. 10652

„Original Victoria“

najboljši živalni stroji z 10 let-
nim jamstvom dospel! Cene primerne!
Z odličnim spoštovanjem Lovro Re-
bolic, Kranj, Kokrsko pred-
staje št. 24. 10158

3 gospodične prodajalke

iščejo mesta za takoj ali pozneje. Po-
nudbe pod „E. D. 10695“ na upravo
Slov. Naroda. 10695

Dresura psa.

Iščem gospoda gozdarja ali sličnega, ki
bi dresiral dobrega lovskega psa. Po-
nudbe na Holujevič, Zagreb, Ga-
jeva ulica 42. 10777

Na prodaj

popolnoma nov, lep črn pianino in pi-
anorechard (Goschard). Ogleda se od
9 do 2. pop. Naslov pove uprava Slo-
v. Naroda. 10791

Zaloga pohištva

izdelava vseh vrst blazin, žimnic, pere-
nic, divanov, otmov in vsa spadajoča
tapetinska dela po najugodnejših cenah.
V zalogi imam tudi morsko travo. Peter
Kobal, zaloga pohištva in tapetinska
delavnica, Kranj. 10784

Gostilna

se odda takoj v najem na prometnem
kraju z lepim vrtom, vsem inventarjem,
prosto stanovanje. Potrebna je kavčija.
Pismene ponudbe pod „Kavčija“ pošto
leže Ljubljana, glavna pošta. 10726

Prodaj

novi visoko moderno-priročni hiše z
gospodarskim poslopjem in velikim živo
poljem državne ceste v Novem mestu.
Cena 350.000 Din. Na željo se zamenja
v Ljubljani. Pismena vprašanja pošto
leže 53, p. Novo mesto, Dolenjsko.

Namesto vsakega obvestila.

Naznanjamo, da nam je ljubi Bog poklical k Sebi
po dolgem bolehanju našo nepozabno, iskreno ljubljeno
soprogo ozir. mamico in staro mamico, gospo

Jerico Palovec, roj. Anderwald, r. Meden

ki je danes zjutraj ob 4. uri v 86. letu zaspala v
Gospodu.

Pogreb preblage rajnice bo v nedeljo dne 10. de-
cembra 1922 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Rož-
na ulica 27 na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo jo v blag spomin!

V Ljubljani, 8. decembra 1922.

Zalogoje rodbine Palovec - Anderwald.

Pozor!
Naprodaj 2 spalni opravi
Ena mahagoni in druga je bela. Delo
solidno. Cena ugodna. — Avgust Černe,
Zg. Siška 122. 10742

Dvonedstropna hiša
v Ljubljani s petimi stanovanji se za
300.000 D prodaja. Proda se eventuelno
tudi zadaj ležeče gospodarsko poslopje.
Naslov pove uprava Slov. Nar. 10741

Fina šivilja
se priporoča. Izdeluje celotne obleke,
plašče in kostume po jako nizki ceni.
Naslov pove uprava Slov. Nar. 10651

Sobo s hrano
išče uradnica v Ljubljani. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 10746

Radi selitve

se prodaja lepa salonska oprava ob
stoječi iz 2 foteljev, kanape, sofe in
mize. Naslov pove uprava Slovenskega
Naroda. 10788

**Najboljše, najcenejše, sladko
in čisto preženo**

seno
postavno vsako postajo Sloveniji 100 kg
za 860 K razpošilja **Franco Kamblj**,
Zagreb, Tkaličeva ulica 71 B. 10748

Blagajno

železno štev. 3, v obliki pulja
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe
z navedbo cene na Aloma Company
Ljubljana, Kongresni trg 3. 10775

Podčastnik išče službe
pri večjem podjetju. Vešč lesne in stav-
bne stroke, kakor tudi vseh pisarniških
in računskih del. Ponudbe pod „Zan-
v. 10745“ na upravo Slov. Nar. 10745

Sobo išče
boljši gospod s prostim vhomom, event.
z električno razsvetljavo za takoj ali na
1. januar. Ponudbe pod „Poseben
vhod 10762“ na upravo Slove-
nskega Naroda. 10762

Modistinja

za takoj se sprejme. Samo do-
bra provrsna moč. Zlati se je mo-
dini salon **A. Vivod-Mozetič**, Pred
Skof. 21—II. 10741

Kompletno ključavničarstvo
se da v najem. Polize se pri Lo-
pamir, A. eksandrova cesta 39—II, Ma-
ribor. 10783

KNJIGOVODJA
SALDOKONTIST
Zelj premeniti službo. Nastop lahko
takoj ali pa z novim letom. Ponudbe
pod „Vesten 10772“ na upravo Slove-
nskega Naroda. 10772

**Izurnjena slov. in nemška
stenografija in strojepisna**

Božične obeske in igrače
priporoča

domaća tovarna „**ABEKD**“
Naslov Dunajska 31, I. n.

Trgovska I. nadstropna hiša,
na prometu pred mestom, 3 lokali, dvo-
rišče, poleg še ena hiša. Takoj stanova-
nje, lokal prosti. Cena okoli 500.000 D
prodaja.

Hiša II. nad., sredi mesta, 12 sob,
vrt, 2 kleti, takoj stanovanje, cena oko
260.000 D prodaja.

Hiša I. nad., 9 sob, velik vrt pred
mestom, takoj stanovanje, cena okoli
230.000 D prodaja.

Hiša 4. kamni, žaga, vodna sila HP 36
pri železnici na Dolenjskem, cen. okoli
2.500 D prodaja.

Polize se od 12 - 2 ure pri **Franco**
Puc, Kongresni trg 7-III. 10770

Zenitna ponudba!
Vesled premalo znanja želim v svrhu
ženitve seznaniti se s poštenim mlade-
nem. Sem priprosta mladenka v sta-
rosti 24 let, imam svojo obrt in malo
posredstva v vrednosti 200.000 K. Ker tu
mi ne ugaša, bi prodala in šla na večje
podjetje. Gospodje iz višje državne in
stalne službe niso izključeni. Tajnost
zajamčena. Resne ponudbe samo s sliko
pod „mladenka“, pošto leže, Kranj.

Na Mirju

se prodaja vogalna stavbna parcela. Na-
slov pove uprava Slov. Nar. 10761

**Spretna kroja-
čica in krojač**
za gospode in dame) se priporočata
skupaj ali vsak posebej na d.m. Kra-
kovski nasip 10, II. nadstropje. 10765

Nogavice
izdeluje v veliki izbiri in po najnižjih
cenah strojno plotilstvo **M. Greger**,
Bogunje 23, pri L. 10778

**Oddaja so dno
opremljeni sobi**

z električno razsvetljavo in separatnim
vhodom v novi vili s hrano 5 gospo-
dom ali dijakom s 15. ali 20. decembra
1027. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Gospodična

s srednješolsko izobrazbo, želi mesta pri
kakem podjetju kot pisarniška moč
Vesča slovenskega, hrvaškega, češkega
in nemškega jezika. Nastop takoj ali z
1. januarjem. Ponudbe z navedbo pogojev
pod „M. Lesn kova 10767“ pošto leže-
če Ljubljana glavna pošta. 10767

Za novo ustanovljeno že obsto-
ječo tovarno, edino te vrste

se išče družabnik

z 200.000 Din v gotovini. Po-
nudbe pod „Sigurna bodočnost
10681“ na upr. Slov. Naroda.

Stavbišče

ca 4400 m² z gradbenim mate-
rijalom vred se takoj ceno pro-
da. Poizve se Gradšče 10/III d
10.66

Desk

vsako možno paralel-
nih in koničnih v dimen-
zijah 13, 20, 25, 30, 40,
50 mm in iamskega lesu
se kupi. Obvezne ponu-
dbe pod „Zagreb 10803“
na upravo lista.

Nagrada

5000 — 0000 K ali celo več plača za
2 nemebirani sobi ali eno ali dve sobi
s kuhinjo zakonski par brez otrok. Po-
nudbe pod „Takoj 10663“ na upravo
Slov. Naroda. 10638

Delnico
Jadranske barke

par sto se prodaja po ugodni ceni. Po-
nudbe pod „Delnice Jadranske barke“
10797 na upravo Slov. Nar. 10797

Prevoz premogá

za d.ž. železničarje po znižani ceni. —
sprejeto se istom tudi nakaznice
za premog. Vegova ulica 12. 10795

Čebulo

nudi **JOS. LAH**, Osluševci pri
Vel. Nedelji. 10779

Spalnica in kuhinja

kompletne, zalaganje čista, skoro nova
ter zlata ura se ceno prodaja. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 10801

Trgovci išče za takoj ali pozneje
meševano

mesečno sobo
z električno razsvetljavo v sredini me-
sta. Ponudbe pod „Separaten vhod
10682“ na upr. Slov. Naroda.

Potnik,

če mogoče z znanjem kemične produk-
ture barvne in fotografske se sprejme pr-
p. djet u v Celju za skorajšnji nastop.
Ponudbe pod „Izvrsten 10.82“ na
upravo Slov. Naroda. 10782

Kontoristinjo

izurnjeno stenopisnico z dovršenim zna-
njem slovenke in nemške stenografije,
z večletno prakso in dobro splošno iz-
obrazbo išče pod ugodnimi pogoji večje
podjetje za Maribor. Ponudbe z referen-
cami in prepisi spricval ter zalije ki
na pošti predal 83, Ljubljana. 10.67

Pozor! Božična darila.

Najprimernejše in najljubše da-
rilo je gotovo prvovrstno izde-
lana povečana slika nam pri-
ljubljenih oseb.

Izvištev istih, v vsaki velikosti,
kakor v vseh izdelkih, črno se-
pija, barvano s pastelom ali olj-
nato po najnižjih cenah se pri-
poroča:

Prvi domači zavod za povečanje
slik, Ljubljana, Wolfova ulica 6.
FRANC KUNC.
Varočila za božična darila se sprejemajo
od 20. t. m. 10776

Vsake vožnje

kakor tudi vagonsko sprejemam po ni-
zki ceni. Vegova ulica 12. 10798

Knjigovedio in korespondenta

slov. in n.m. v besedi in pisanju, samo-
ojneza delavca sprejme podjetje v
Celju. — Ponudbe pod „Trajno mesto
10781“ na upravo Slov. Nar. 10781

Vabilo

na izredni
občni zbor

„OKRAJNE HRANILNICE IN PO-
SOJINICE v Škofji Loki, regi-
strirane zadrage z neomeje-
no zavezo“

ki se bo vršil
v torek dne 19 decembra 1922
ob 4. uri popoldne
s zadržni pisarni.

Dnevni red:
1) Sprememba pravil.
2) Sufinanci.
3) 35. pravil 3. odstavek.

Ako občni zbor ob določenem uru ni
sklepen, vrši se pol ure potem drug
občni zbor z istim dnevnim redom, ki
sme brez oziroma na število navzočih pra-
vno sklepati.

Pisalni stroj

Remington Erika z vidno pisavo se takoj
ročni prodaja. Ogleda se pri g.
Kobčaver, Komenskega ulica, gostilna
Brezovšk. 10769

Proda se

okrog 17 orolov stojčega bukovega le-
sa in nekaj smrek ležeče nedaleč od po-
staje. Pismene ponudbe pod „Ugodna
kupčija-10771“ na upravo Slov. Naroda.

Dr. ing. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženir in
mestni stavbenik

Ljubljana, Gradšče št. 13.

Stavbno podjetje in teh-
niška pisarna za betonske,
železobetonske in vodne
zgradbe, arhitekturo in
vsakovrstne visoke
stavbe.

zvršitev. — Projektiranje.

Z odlično francosko vinsko in šampanjsko trdko
združeno mednarodno podjetje iste stroke želi v
svrhu ustanovitve

šampanjskega in kletarstva = z vini v steklenicah =

v Jugoslaviji z vodilno velebanko ali vplivnimi
kapitalisti stopiti v stik. Strojna in druga oprema
ter strokovnjaško izvežbano osebje na razpolago.

Vprašanja pod „Streng reell 6891“ na **RUDOLF
MOSSE, WIEN I., Seilerstätte 2.**

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiu.

Brzojavke: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in št. 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vred-
nostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-
ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in
kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Ugodna prilika!

Železna postelja z žimnico naprodaj
Cena 1400 Din. Sp. Šiška, Kmetijska
ulica Nr. 133. 10789

Za jednu veliko špeditersku radnju u
Novom Sadu traži se

**carinski posrednik sa
kvalifikacijom.**

Ponudbe do 11. decembra o. g. na
adresu Dušan Zestrijan, Ljubljana, Hotel
Union, št. 11. 10764

Delnice Jadranske banke
na prodaj. Ponudbe pod
Delnice 10802 na upravo Slovenskega
Naroda. 10802

**Prodaj berdo
(bas)**

Šulga, Celovška cesta 66, dvorišče.

Eleganten ženski plašč

za zimo, še ne nošen, na prodaj. Na
pogled: Aleksandrova cesta 11, II. nad-
stropje, desna vrata, vsak dan od 9. do
11. dop. 10799

NOVO!

Prvovrstni

NOVO!

domači mlin

pripraven za vsa žita z lastnim čistilom zdroba
(patent prilavljeno) se prodaja. **FRANZ PURKART-
HOFFER, Fabrik landwirtsch. Maschinen, Fernitz
bei Graz, Steierm. — Zastopnik se išče.**

Razglas.

V pisarni avto-odreda IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jela-
čičeva vojašnica) se bo vršila dne 22., 23., 24. in 25. decembra
1922 in na iste dneve prihodnjih mesecev 1. 1923 vsakokrat ob 8 uri
dopoldne javna ustmena dražba za prodajo 34 avtomobilov in sicer:

8 osebnih avtomobilov: Renault IV 39, Nesslerdorfer IV-45,
Laurin-Klement IV-172, Fiat IV-179, IV-262, Daimler IV-247, Gre-
gorije IV-257, Kotinental IV-299.

25 tovornih avtomobilov: Graf-Stift IV-25, IV-32, IV-36, IV-55,
IV-84, IV-86, IV-426, H. A. G. IV-49, Nesslerdorfer IV-68, Puch
IV-627, Benz IV-636, Fiat IV-116, IV-216, IV-233, IV-234, IV-295,
IV-512, IV-603, IV-618, Saurer IV-134, IV-307, IV-521, IV-564,
Waff IV-599.

1 motorno kolo IV-567.

Raznih delov od demontiranih avtomobilov III. kategorije in
sicer po nalogu gospoda ministra vojne in mornarice A. A. br. 2689
od 16. septembra 1921 in komandanta IV. armijske oblasti I. br.
6640 od 21. novembra tekočega leta.

Pogoji za to dražbo kakor tudi avtomobili, ki se bodo pro-
dajali, so razvidni vsakodnevno med uradnimi urami v Avto odredu
IV. armijske oblasti v Zagrebu v Jelačičevi vojašnici do dneva
dražbe.

Vsaki licitant položi pred dražbo kavcijo in sicer:

a) Podaniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev 5% od
označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil in
b) Inozemci 10% od označene početne vrednosti za dražbo
za vsaki avtomobil.

Kavcije onih licitantov, kateri so izlicitirali vsaki posamezni
avtomobil, zadržale se bodo do konca dražbe, ostalim pa se takoj
vrnejo.

Pozivljajo se vsi zainteresirani, da prisostvujejo tej dražbi.

Iz pisarne komande IV. armijske oblasti I. br. 6640 v Zagrebu.

**OSRAM
NITRA**
Solnčnojasna bela
luč

Za božične praznike

priporočamo najfinejše kvalitete ruma

Cognac - Rum, Citron - Rum, Orange - Rum

Kupujemo

rabljene prazne steklenice za konjak vsake velikosti po
najvišjih cenah.

„ALKO“ veletrgovina žganja družba z o. z.
Ljubljana, (Kolizej).

Svinjske kože!

Tovarna usnja „Indus“ d. d. kupuje po najvišjih cenah

la to so na čisto izdelane svinjske kože brez lukenj in zarezkov
po 35 K za kg,

ila to so zrezane in slabo izdelane svinjske kože po 18 K za kg
od hrvaških in ogrskih prašičev po 12 K za kg.

Kože se prevzemajo v znanem skladišču

Karl Pollak, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 23.

Hiša za modele Schwarz

GRAZ, Herrengasse 3

Prva hiša za elegantne dame z
lastnimi specialnimi strokovnimi
delavnicami. Kostumni plašči, ko-
žuh za obleke, klobuki, usnjate
in športne obleke :-:

„Kunst und Mode“,

bogato ilustriran modni žurnal,
pošljamo proti vpslatvi 10 di-
narjev vsepovsod franco.

Podaljšanje roka

za subskripcijo delnic jugoslovanske
zavarovalne d. d.

„ZORA“ v Mariboru

Pripravljalni konzorcij je sklenil po-
daljšati rok za subskripcijo delnic do
vštelega

15. januarja 1923

Pripravljalni konzorcij snuje se za-
varovalne d. d. „ZORA“ v Mariboru,
Aleksandrova cesta 12.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20.

se priporoča za vsa o to široko spadajoča dela.

10 letna pisemna garancija!
Najboljša

PFAFF šivalne stroje

za rodbino in obrti po ugodnih cenah in obroklih

priporočila trdka

IGN. VOK,

LJUBLJANA, Sodna ul. 7, podružnica Novomesto. 10485

Stečaj

U kancelariji Dravske artiljerijske radionice na dan 27.,
28., 29. i 30. decembra 1922. godine i na istim danima svakog
idućeg meseca 1923. godine, a počevši u 8 sati svakog od
navedenih dana, održaće se javna usmena licitacija za pro-
daju 176 komada automobila i to:

a) 9 komada putničkih automobila: Puch IV.— 225, Mi-
nerva IV.— 265, Praga IV.— 275, Puch IV.— 401, Puch IV.—
403, Puch IV.— 404, Puch IV.— 700, Italia IV. 701, Fiat
IV.— 779.

b) 167 komada teretnih automobila: Fiat IV. 152, Isotto
Faschini IV.— 159, Puch IV. 168, Praga IV. 177, Marta IV.—
222, Fiat Austr. IV.— 237, Fiat Torino IV.— 267, Praga IV.—
274, Perl IV.— 303, Bussing IV.— 309, Praga IV.— 312, Pavese
Talotti IV.— 322, Pavese Talotti IV. 323, Daimler IV.— 344,
Graf Stift IV.— 346, Fiat Austr. IV.— 353, Benz IV.— 391,
Raf IV.— 400, Puch IV.— 409, Mercedes IV.— 406, Praga
IV.— 408, Raba IV.— 411, Bussing IV.— 421, Saurer IV.—
422, Bussing IV.— 423, Fiat Austr. IV.— 424, Bussing IV.—
425, Fiat Austr. IV.— 428, Raba IV.— 430, Bussing IV.—
432, Praga IV.— 434, Bussing IV.— 435, Saurer IV.— 436, Fiat
Torino IV. 438, Fiat Austr. IV.— 439, Fiat Austr. IV. 440,
Fiat Austr. IV.— 441, Fiat Austr. IV. 443, Bussing IV.— 444,
Fiat Austr. IV.— 447, Fiat Austr. IV.— 449, Saurer IV.— 450,
Fiat Austr. IV.— 454, Fiat Austr. IV.— 455, Fiat Austr. IV.—
456, Praga IV.— 457, Praga IV.— 458, Praga IV.— 459, Praga
IV.— 461, Praga IV.— 463, Bussing IV.— 464, Bussing IV.—
467, Bussing IV.— 469, Bussing IV.— 471, Fiat IV.— 473,
Fiat Austr. IV.— 474, Fiat IV.— 475, Fiat Austr. IV.— 476,
Bussing IV.— 477, Fiat Torino IV.— 478, Bussing IV.— 479,
Fiat Torino IV. 480, Fiat Torino IV. 481, Praga Raba IV. 482,
Saurer IV.— 486, Bussing IV.— 489, Saurer IV.— 490, Saurer
IV.— 491, Saurer IV.— 495, Bussing IV.— 503, Bussing IV.—
508, Fiat Austr. IV. 509, Fiat Austr. IV. 515, Bussing IV. 518,
Bussing IV.— 517, Bussing IV.— 519, Praga IV.— 520, Bussing
IV.— 523, Daimler IV.— 536, Daimler IV.— 542, Daimler
IV.— 543, Spa IV.— 600, Fiat Austr. IV.— 602, Franko IV.—
637, Fiat Austr. IV.— 601, Fiat Austr. IV.— 639, Spa IV.—
641, Waff IV.— 642, Nesslerdorfer IV.— 643, Graf Stift IV.—
644, Marta IV.— 645, Benz IV.— 647, Graf Stift IV.— 648,
Praga IV.— 649, Fiat Austr. IV.— 650, Waff IV.— 652, Spa
IV.— 655, Spa IV.— 656, Graf Stift IV.— 657, Graf Stift IV.—
661, Perl IV.— 665, Graf Stift IV.— 666, N. A. G. IV.— 670,
Graf Stift IV.— 675, Graf Stift IV.— 676, Spa IV.— 678,
Daimler IV.— 684, Daimler IV.— 686, Daimler IV.— 689,
Daimler IV.— 691, Spa IV.— 695, Spa IV.— 697, Puch IV.—
703, Daimler IV.— 707, Spa IV.— 708, Bussing IV.— 709,
Spa IV.— 711, Fiat Torino IV.— 713, Fiat Torino IV.— 714,
Fiat Torino IV. 715, Fiat IV. 716, Laurin & Klement IV. 717,
Graf Stift IV. 718, Graf Stift IV. 720, Puch IV. 721, Nessler-
dorfer IV.— 722, Fiat Austr. IV.— 723, Puch IV.— 724, Waff
IV.— 725, Bussing IV.— 727, Fiat Austr. IV.— 728, Praga
IV.— 729, Raba IV.— 730, Spa IV.— 731, Spa IV.— 732,
Bussing IV.— 734, Praga IV.— 735, Graf Stift IV.— 736,
Fiat Torino IV.— 737, Praga IV.— 738, Fiat Torino IV.— 739,
Spa IV.— 741, Spa IV.— 742, Spa IV.— 743, Saurer IV.—
744, Marta IV. 745, Marta IV. 746, Isotto IV. 747, Fiat Torino
IV. 748, Graf Stift IV. 750, Spa IV. 751, Spa IV. 752, Spa IV.
749, Bussing IV.— 753, Daimler IV.— 754, Italia IV.— 755,
Spa IV.— 756, Spa IV.— 757, Italia IV.— 758, Spa IV.— 759,
Spa IV.— 760, Spa IV.— 761, Spa IV.— 762, Puch IV.— 780,
Lloyd IV.— 783, Stoecker IV.— 784.

Uslovi za ovu licitaciju kao i sami automobili, koji će
se prodavati, mogu se videti za vreme kancelarijskog rada
u artiljerijskoj radionici u Ljubljani sve do na dan licitacije
svakog dana.

Vsaki licitant polaže pre licitacije kauciju i to:

a) Podanici Kraljevine SHS 5% od naznačene početne
vrednosti za licitaciju za svaki avtomobil.

b) Strani podanici 10% od naznačene početne vrednosti
za licitaciju za svaki avtomobil.

Kavcije svih licitanta, koji su izlicitirali svaki pojedini
avtomobil se zadržavaju do rešenja licitacije, a ostalim se
odmah vraćaju.

Pozivaju se sva zainteresovana lica, da učestvuju onoj
licitaciji.

Iz kancelarije Dravske artiljerijske oblasti

I. broj 4114 u Ljubljani.

Zahtevajte

„**MEDICINAL KONJAK**“

z znamko

„**ALKO — modri križec**“

in najfinejše krem likerje!

„**ALKO**“, LJUBLJANA, KOLIZEJ.

KLAVIR

še dobro ohranjen se prodaja po ugodni
ceni. Poštno ležeče Kranj, št. 150.

Proda se

5 lepih konj, dve kočiji in nekaj težkih
tovornih vozov. Polze se pri Vinko
Majlič, Kranj. 10647

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.

Delniška glavica in rezervni
zakladi cca K 150.000.000.—.

Čekovni račun: št.
10.509.

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana.
Tel. št. 261 in 413.

Se priporoča za
vse v bančno
stroko spadajoče
posle.

Obreštuje
vloge naj-
ugodnejše.

Prodaja
srečke raz-
redne lote-
rije.

Podružnice:

Brezice, Celje, Gorica, Kranj, Mari-
bor, Metković, Novi sad, (tu), Sara-
jevo, Split, Trst.

„Pri nizki ceni“

„Pri nizki ceni“

Ignac Žargi

Ljubljana, Sv. Petra cesta 3.

Priloga veliko zalogo raznega perila posebno zimskih potrebščin: jopice, srajce, hlače, rokavice, nogavice, otroške volnene obleke, kapice itd. po znižanih cenah, posebno priporočljivo za Miklavža in božična ter novoletna darila.

Največji davki

katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, izgubite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (metnik Henri Maire), Ljubljana št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestnice, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, kristna in birmška darila ter vso drugo zlatino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, stekloreže, doze za tobak, svačice in smotke, nažigale in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki:

H. SUTTNER, (metnik Henri Maire), Ljubljana št. 3.

K 3.900—

Crepe de Chine obleke v vseh barvah.

Plašči, volnene in svilene obleke, bluže.

Po natančnem naročilu se pošlje tudi po pošti.

Znižane cene!

P. MAGDIĆ, LJUBLJANA nasproti glavne pošte.

Družba „Mirija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Prodaja bukovih drv
na debelo in drobno, žaganje drv do s'ava na dom. 10144

Prva jugoslov. barvarija, krznarstvo in strojarstva
P. Semko, Ljubljana, Glince 230
le otvorila delavnico in prodajalno v Križevniški ul. 7.

Abadie

cigaretni papir in strošnice z novo banderolo monopole upra - se dobi zjutraj pri glavnih zalogi A. Lampret, Lj. b. nana, Krekov trg 10. I to am se dob tudi konc-pital in ovojni (Pack) papir.

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 8.

Krovec, stavlji, galanterijski in okrasni kipear instalacije vodovodov.

Naprava strobovov. Repaliti in klesanje naprav.

Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Velika zaloga klobukov in slamičnikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stebnu pošta Domžale
Prevezemajo se tudi stari klobuki in slamičniki v popravilo pri Kovčevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo.
Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

KOLESA

Vam prenovi in strokovno shrani
preko zime

ob malenkostni pristojbini tvrdka
J. GOREC, Gosposvetska cesta 14

SALAMA

proč oršče
sveže blago
povsem zrela

dobiva se
povsod

I. hrv. tvornica
salame, sušenega
mesa in masti
M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Razno perilo

za dame, gospode in deca
priporoča tvrdka

A. & E. Skabernè Ljubljana
Mestni trg 10

Klavirje
regulirajo in popravljajo
solide in točne
ter gre tudi na
deželo.
Ljubljana
Tržaška c. 45

Kanarčki

oristni hrcarji,
dobri pevci, se po
nižki ceni pro-
dajajo.

Franjo Omahna
Ljubljana, Mestni trg 10.

Prava turška električno pražena in mleta

kava

zajamčeno popolnoma čista in odliko-
vana z zlati kolajno, se dobi vsak dan
sveža najceneje - samo pri tvrdki Jovo
R. Jovanović, Tu. la (Bosna). Raz-
ošljamo v po. in zav. od 5 kg
naprej po povzetju. 304

Kožuhovina

svila, močni nakit, pred-
pizniki, spodnja krila

po znižanih cenah

pri
A. Šinković nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 10.

ADRIATICA

DOBI SE
POVSOD
GLAVNA
ZALOGA
F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

PRODA SE TAKOJ POSESTVO

z novo, krasno zidano vilo,
z velikim vrtom v Ljubljani. Stenevanje kupa na razpolago.
Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10707

Božična in novoletna darila!

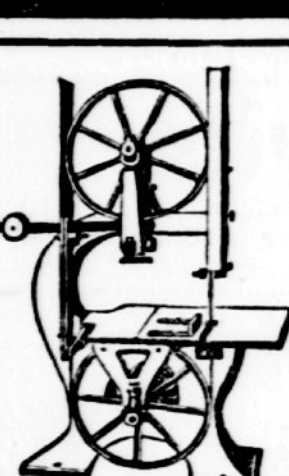
Plavice in Alaska-lisice, otroške garniture
in ovratnike, ima vedno v zalogi po najnižji ceni

O. SEMKO, krznar
LJUBLJANA, Križevniška ulica 7.

KAREL CIGLER

SP. SSKA, CELOVSKA CESTA ST. 72
PRODAJA

drv in premoga na drobno in debelo.

Polnojarmenik

(Vollgatter), žagne naprave in stroje za obde-
lovanje lesa vsake vrste, najnovejša konstruk-
cije, dobavi takoj po najnižjih cenah z jugoslo-
vanskega skladišča

— WELKERWERKE, WIEN XIII. —
Breitenseerstrasse 56. 10506

POZOR! Najceneje nudi svojo bogato iz-
biro klobukov in čepic vseh vrst

Modni salon

Stuchly-Maške

Ljubljana,
— Zidovska ulica 3. —

Žalni
klobuki
vedno v
zalogi.

Kaj beliš si glavo!

kaj bi kupil svojim dragim za Božič
in novo leto, prazna skrb, pojdi k:

JOSIP PETELINC-U

LJUBLJANA, Sv. Petra
nasip št. 7.

Tam dobiš vse, kar je koristnega za dom
in obrt. Prikljubene in v vsod zahte-
vane šivalne stroje „Grizner“
v veliki izbiri za domačo in obrtno rabo.
Vse potrebščine za krojače, šivilje,
čevljarje in sedlarje, galan-
terijsko, modno in toaletno
blago, po zmerni ceni na veliko
in malo.

G. F. Jurasek
uglaševalec glasovirjev
v Ljubljani
Wolffova 12.

zvršujem uglaševanja ter popravila gla-
sovirjev in harmonijev specialno strokov-
no, točno in ceno

Vsakovrstni vozovi

združenih obrtnikov
sta'no v zalogi pri Martinu Mali,
sedlarju in ličarju avtomobilov v Dom-
žalah. Vsako prvo in tretjo sredo v me-
secu v Ljubljani na Ambroževem trgu
(St. Peterski most). Sprejemajo se po-
pravila in v zameno. 10654

Iv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

šivalni stroji

Izborna konstrukcija
in elegantna izvršitev
iz tovarne v Lincu

Ustanovljena l. 1867

Vozenje poučaje brezplačno

Pisalni stroji „Adler“

Genialni zastoj in franko.

Kolesa iz prošl tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffenaar.
Začasno znižane cene.

Božična razstava

v nedeljo, dne 10. decembra 1922

P. MAGDIĆ, LJUBLJANA,

nasproti glavne pošte

Prvovrstno blago!

Samo zadnje novosti!

Najnižje cene!

Najstarejša slovenska

pleskarska in ličarska
delavnica

IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 1001

Irgovina z železnino

„pri Zlati lopati“

Eriavec & Turk
(prej Hammerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

nasproti križevniško cerkvo.

Zaloga cementa in karbida.

Vsakovrstne

obleke ke-
mično čisti
in barva v
vseh nian-
sah tovar-
na!

Jos. Reich, Ljubljana.

Srejemališče:
Selenburgova ulica št. 4.

Podružnice:
Maribor, Zagreb, Kočevje,
Novo mesto.